

MAGYAR LAP

* 3 lei

GARIA
F. Gen. PTT No. 157.012/1934
Disztér 1-2. BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évtolyam, 59 (1500) szám * Péntek, 1937 március 12

Főmunkatárs:
dr Gyáriás Elemér

Az iparosok hitelintézetéről szóló törvényjavaslat vitája a szenátusban

Jorga tanár is Cuzával együtt csak vérszerinti románok támogatását kívánja. — Nistor munkaügyi miniszter azzal igyekezett megnyugtani a kedélyeket, hogy az iparos-tanoncotthonokban csak román nemzetiségűeket nevelnek.

Bucuresti. Saját tud. A szenátusban szerda este nagy vita keletkezett a kisebbségi kérdésről, az iparos hitelintézet felállításáról szóló javaslat szakaszokénti vitája során. Az első szakasznál, ahol a javaslat céljáról van szó, Cuza azt kívánta, hogy a javaslat kifejezetten a vérszerinti román iparosok támogatásáról szóljon az egyszerű „román” kifejezés helyett, ami úgy is értelmezhető, hogy román állampolgár.

— Azt se bánom, — tette hozzá Cuza, — ha úgy írjuk: keresztény román elem, mert mi nem teszünk különbséget a keresztény többségi és a keresztény kisebbségi nép között.

Jorga ez ellen felemlte a szavát:

— Igenis, különbséget kell tennünk, — mondotta, — vannak ugyanis ezek között a keresztény kisebbségek között, akik azt kívánják, pakoljunk azokról a területekről, melyeket annyi vérrrel szereztünk. En a vérszerinti román iparosok kizárólagos megsegítése mellett vagyok. A többiek tudnak maguk is segíteni magukon. Kár volna bár egyetlen nem románnak is adni kölcsönt, míg maradt csak egy román is, aki még nem kapott.

Ioanitescu: A román elemet meg kell segítenünk, nemcsak a zsidókkal, hanem a többi kisebbségekkel szemben is.

Cuza: Ez vitán felül áll.

Jorga: Akkor megértettük egymást!

Cuza: En csak azt akartam mondani, hogy a többi kisebbségekkel szemben nem vagyok ellenséges érzülettel, mert azokkal megférünk.

Jorga: Ha azonban megöl minket a konkurenciájuk, akkor nem!

Cuza: Egyezzzünk meg: csak a román közeposztály felkarolása iránt érdeklődünk.

D. R. Ioanitescu: És itt követeljük a numerus proportionalist.

Cuza: Rá kell birtunk a minisztert, hogy ez a törvény a román nemzeti munkavédelem ügyét szolgálja a gazdasági élet egyik legfontosabb ágában.

Goga ellenjavaslatát leszavazták

Damian szenátor, a javaslat előadója: En nem állok a Binder pártjára, hiszen jó román érzéseimről bizonyára mindenki meg van győződve, de nem hozhatunk olyan szövegű törvényt, amely az alkotmánnyal ellentétben áll. A törvényben tehát nem lehet benne kifejezetten, hogy csak román nemzetiségű iparosokat akarunk támogatni. Minthogy azonban a törvény szerint a hitel iparosszövetkezetek utján adja a hitelintézet, ez biztosíték arra, hogy a Cuza által ajánlott értelemben fognak hitelt nyújtani.

A vita végén **Binder** még egyszer felszólt és kifejtette azt, hogy ma, midőn az utcán, a társadalmi és gazdasági életben, sőt a tör-

Ioanitescu: Elnök úr, a többség a szöveg olyértelmű módosítása mellett van, ahogy Cuza és Jorga ajánlják.

Nistor miniszter igyekezett megnyugtani a kedélyeket, anélkül, hogy határozottan állást foglalt volna.

— Tessék megnézni — mondotta, — Ardeal akármelyik városában az iparos-tanoncotthonokat, román nemzetiségű iparosok nevelkednek ott. Ugyanígyen értelemben fogja a jelen törvény is felsegíteni a román iparoselemet.

Cuza: Mi akadály van annak, hogy ezt a törvényben kifejezetten leszögezzük?

Ioanitescu: Ugyanígyen nyilatkozatok voltak a munkavédelmi törvényről és mégis valahányszor a vállalatokat felül akarják vizsgálni a román alkalmazottak számára szempontjából, az az ellenvetés, hogy a törvény csak román állampolgárt követel.

Cuza: Pedig a városok romanizálása elsőrangú feladatunk kell, hogy legyen.

Alimanisteanu pénzügyi alminiszter: Ezt a törvényt román szívrrel fogják végrehajtani, amely a „román” iparosnak azt az értelmezést fogja adni, amire szükségünk van.

A vita további során **Cuza** egyre jobban szembekerült a keresztény kisebbségekkel is. Hozzászólt a kérdéshez **Manoilescu** is, aki szintén a vérszerinti román kifejezés használatát ajánlotta. A kisebbségek részéről **Binder** német szenátor szállt vitába.

— Az alkotmányt, — mondotta, — a Liberális Párt csinálta. Nem lehet, hogy ugyanennek a pártnak a kormányja olyan törvényt szavazzon meg, mely az alkotmánnyal ellentétben áll. Az alkotmány pedig nem ismeri a különbségtételt az állam polgárai között. Kérdem tehát, hogy a javaslatban a román iparos kifejezés román állampolgárt, vagy román nemzetiséget jelent-e, mert ezt határozottan le kell szögezni.

vényhozás testületeiben is oly heves kisebbség-ellenes áramlat van, emiatt föltételezhető, hogy a jelen törvény alkalmazásánál is kisebbség-ellenes szellemben fognak eljárni, ha a törvényhozás nem mondja ki világosan, hogy román állampolgárokról van benne szó. Azért módosító indítványt terjesztett be, hogy a „román” szó „román állampolgár” kifejezéssel helyettesíttessék a törvényben.

Az elnök szavazást rendelt el, de a kormány csak nehezen tudta keresztülvinni, hogy a Ház mind a két módosító indítványt, a Cuzáét és Binderét is visszautasítsa és így megmaradjon az eredeti szöveg, egyszerűen a „román” szóval.

Nemzetiségi arányszámok a magánvállalatokban

A nemzeti munkavédelemről szóló törvény módosítása felől eddig igen sok hír szállongott. Legutóbb az, hogy az ipari és kereskedelemügyi minisztériumnak egy szakbizottsága bizonyos olyan tervezetet készített, mely a kormány körében való további megbeszélések alapjául szolgál. A hírek szerint e tervezetben is azt igyekeznek megvalósítani, hogy bizonyos nagyobb tőkeerejű és bizonyos fontosabb termelési irányú vállalatokban, különösen a nemzetvédelmi céluakban az alkalmazottak nemzetiségét a fajromán elem javára arányszámokhoz kössék. Hasonló szándékok vannak a kereskedelmi vállalatok tekintetében is. A minisztériumi szakbizottság terve állítólag az, hogy fele az alkalmazottaknak fajromán legyen, másik felében pedig az illető vállalatok székhelyének néprajzi viszonyai szerint legyen a megoszlás és ebben a másik felerészben öt százalékos arányban olyanok is helyet foglalhassanak, akik nem állampolgárok. Az ilyen nemzetiségi megoszlást aztán az illető vállalatoknál úgy az igazgatóságban, mint a tisztviselői karban és a munkások körében keresztül vinnék.

Mi a valóság ebből a tervezetből? — az még bizonytalan. Azonban bizonyosnak vehető az, hogy bármiként is ugyanegy alapeszmét akarnak megvalósítás alá venni: a magánvállalkozásokba a nemzetiségi arányszám bevitelét. A nemzeti munkavédelemről szóló törvény maga is ez alapeszme körül mozgott; a törvényt módosítás most ennek a hatályosabb kidolgozását és életbeléptetését akarja végbevinni. Ezért az alapeszméért vették a törvény módosítást munkarendbe, mikor a minisztériumban a társadalmi rend helyreállítására szükséges intézkedésekről határoztak. Tehát úgy vették ezt az alapeszmét, mint amelynek megvalósítása alkalmas lehet a társadalmi nyugtalanságok eloszlatására. Így képzelték, hogy levezethető lesz bizonyos nemzeti hevülékenység és elégedetlenség az ország nemzetiségeivel, illetve ezek gazdasági túnyomosságával szemben. A magánvállalatokra való nemzetiségi arányszabás kérdésének tehát egyfelől ez a társadalmi megnyugtató szándék a meghatározója.

Másfelől azonban az élet egyéb meghatározásai is jelentkeznek, mikor ez az arányszabó alapeszme mindinkább hivatalossá válik, sőt már a kormányzati irányba is bevonulni készül. Ilyen meghatározó első sorban a magántulajdon kérdése.

Másik fontos meghatározó ebben a kérdésben maga a nemzetiségi megoszlás az ország egyes vidékein. Az iparügyi és kereskedelmi minisztérium szakbizottsága is a maga tervezetében ki nem térhetett e tény figyelembevételéről, mikor legalább is az alkalmazottak felerészére nézve megengedni kívánja, hogy azokat a vállalati székhely néprajzi jellege szerint válogassák össze. Miért csak a felerészre szorítkozik ez a figyelembevétel? Miért nem az alkalmazottak számának teljes egészére? Hi — az illető vidék a maga teljes népességével — aszról a munkaalkalomra, s így az illető vállalat is csak akkor lehet összhangban annak a vidéknek a munka iránti szükségletével, ha ezt teljesen kielégíteni törekszik. Ennek a helyi társadalmi szempontnak a kielégítésétől függ elsősorban az, hogy a kormányzat által észlelt társadalmi nyugtalanságok az egyes vidékenként maradtak-e levezetést találjanak.

Ez a szempont különben szerves összefüggésben van az arányszám-kérdés harmadik fontos meghatározójával: az ország egész területén mutatkozó, általános munkanélküliség jelenségével. Bizonyos, hogy lappangó, vagy nyílt munkanélküliségek sok gondot okoznak az ország minden vidékén, s nemcsak a fajromán népesség között, hanem még inkább a nemzetiségek sorában. Ez a munkanélküliség sokhelyt ugyan abból is származik, hogy nem annyira a munkaalkalomban való hiány a baj, mint inkább a válogatás a kínált és kínálkozó munkában; az erősebb és fáradságosabb munka el nem fogadása. helyette a könnyebb, a társadalmilag mutatósabb és kiadósabb jövedelmű állások és munkahelyek igénylése. A magyar nemzetiségű lakosságban ilyen munkaválogatás jelei bizony nem mutatkoznak, hanem annál inkább az a jellemző közöttünk, hogy diplomás emberek is készséggel ajánlkoznak bármilyen munkára, s igen sok a munkahelyét vesztett ember, aki szívesen vállalkozik a hecsületes kenyérekért, sőt hányatott és alsóbbrendű módjára. A munkanélküliségek ilyen általános és különös jelenségei között a nemzetiségi arányszám-közbevetétele nem olyan hatályos ellen-szer, mely alkalmas volna a munkanélküliség miatti gondok és nyugtalanságok lecsillapítására. Ez a közbevetétele csak újabb minősítő tényező, mely végeredményben a társadalmi tavart csak növeli.

Ugyanis ha nem a munkára való rászorultság és nem a munkaképesség, hanem valamely nemzetiséghez tartozás az irányadó ab-

P. Rendl-Thurzó Gábor:

A messzi ut

160 oldal. Jaschik Almes művészi címlapjával. Ara füzve 35 lei.

Regény arról a messzi, de boldog utról, mely az önmagával keservesen vívódó embert az Istenben való megnyugváshoz vezeti.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

ban, hogy valakik a magánvállalatoknál elhelyezkedést találjanak, — akkor a többi nemzetiséghez tartozóknál megmarad, sőt még nyomasztóbbá válik a munkanélküliség. Ez a társadalmi baj még nemzetiségi hangsúllyal is éleződik. Az állam társadalomgyógyító feladatait új és szokatlan kérdésekkel terheli. Az egyes nemzetiségi vidékekre más nemzetiségű munkáscsoportok odatelepítése egyfelől az odatelepülőket is nehezebb és ismeretlenebb viszonyok közé helyezi.

A munkakeresésért való ide-odavonulások növelik a lakosságban, úgy a többségi, mint a kisebbségi néprétegekben a folytonos otthontalan-

ság érzését. Látnivaló ezekből, hogy a nemzetiségi arányszámok a vidékek néprajzi jellegétől eltérő alkalmazása nemhogy megoldandó a munkanélküliséget, hanem azt még nyomasztóbbá teszi.

Mindezekhez hozzávehetjük még annak a megfontolását, hogy a magánvállalatok az alkalmazottaik tekintetében való kötöttség miatt vállalataik abbanhagyására is kényszerülhetnek. Ez megint csak további szaporítója lehet a munkanélküliségre ható okoknak. A kérdést ezen a ponton is szükséges megvilágítani, s akkor észrevehetjük, hogy nem a magánvállalatok megkötése, hanem azok fejlődésének előmozdítása az, ahogyan a munkanélküliség állapotán segíteni szükséges. Aztán új munkaalkalmak létesítése, új vállalatok életre hívása, azokban a munkakereső összes nyugtalan elemek elhelyezése mind a célzerű megoldások és megnyugtatók állapotába tereli a helyzetet. Az is előmozdítható, hogy egy bizonyos fogyasztói kör a maga termelői köréhez szervezkedjék, s egymást kölcsönösen kiszolgálja. De ennél is a természetes összefüggésbe hozatalok hozzák meg a természetes és jó eredményeket, vagyis nem az a módszer, hogy nemzetiségi arányszámokat terheljenek rá az egyes magánvállalatokra.

A kérdés mindenestre megérdemli, hogy az ország egész lakosságának minden jogos és méltányos érdeke számbajöjjön.

Pamfil Seicariu és Goga sürgetik az állampolgársági listák felülvizsgálását

A képviselőház ülése —

Bucuresti. Saját tud. A kamarában napirend előtt Pamfil Seicariu kifogásolta, hogy az állampolgársági listák felülvizsgálására vonatkozó parlamenti kezdeményezésből ez-élelt három hónappal benyújtott javaslatot még mindig nem tűzték napirendre.

Bentoiu igazságügyi alminiszter azt válaszolta, hogy ez a kérdés a kormányt annyira foglalkoztatja, hogy parlamenti kezdeményezésre nincs szüksége. Különben is, egy erre vonatkozó parlamenti kezdeményezésű javaslat a törvényalkészítő tanácsnál van most.

Goga Octavian is sürgette a kérdés gyors megoldását. Nézete szerint legalább egy félmillió olyan idegen él itt az országban, akiket

át kellene tenni a határon. A kormány egy-izben kiküldötte Polizu tábornokot Maramures megyébe annak megállapítására, hány idegent csempészték be ott? Polizu 65.000-et állapított meg s egy kocsiért hamis pecsétet szedett össze, amelyekkel hamis személyazonossági bizonyítványokat állítottak ki. Hányan lehetnek akkor a többi megyékben is? A Romániába való bevándorlás több turnusban is történt. Nem szólva arról, hogy a békeszerződés igazságtalanok voltak hozzánk e tekintetben. Először jöttek, akiket Horthy kényszerített menekülésre, aztán sokan jöttek Basarabiába az orosz—lengyel háború idejében s legutoljára Berlinből jött egy nagy tömeg.

Egy Kempis-fordításról

Az odorheui római katolikus főgimnázium alapítójának Kempis fordítását, mint unikumot őrzik az ottani református kollégium könyvtárában

Az odorheui ref. kollégiumnak több mint ezer kötetet számláló gazdag könyvtárában a sok értékes és nagybecsű könyv között különösen egy háromszázötvenöt éves, keménykötésű, 12 cm hosszúságú, 7 cm szélességű és 5 cm vastagságú könyvecskét őrznek nagy gondnal, mint unikumot, amely köztudomás szerint egyetlen ismert példánya Kempis Tamás Krisztus követése című munkája ama fordításának, amelyet Marosvásárhelyi Gergely, a székely származású jézustársasági atya készített.

A Targu-Muresen nemesi családból született Marosvásárhelyi Gergely 1561—1623-ig élt. Huszonhárom éves korában, 1584-ben, lépett a jezsuita-rendbe a lengyelországi Vilna városában. Családi Mészáros nevét, a kor szokásának hódolva, akkor eszerélte fel szülővárosa nevével. A próbaévek sikeres kitöltése, a logika s az önismeret és vitatkozás tanának lehallgatása után, beöltözésének harmadik évében, 1587-ben, előjárói a cluji rendházba küldik, ahol 15 társa között ő és a szintén székely Ladó Bálint azok, akik a magyar nyelvet az édes anyatejjel szívták magukba s a Székelyföldről a Jézus-Társaságnak első katonái. Bár még újonc (novitius), de már tanít a legelső osztályban, máskor pedig a környéken és messzebbre fekvő vidékeken tart missziókat. Amikor a rendi kiképzésnek minden fokozatán átment és pappá szentelték, 1593-ban, 32 éves korában előjárói Odorheura

rendelték missziós munkára. Itt három évig működött mégpedig olyan eredménnyel, hogy nemcsak a plébániát állította helyre, hanem száz tanulóval megalapította a mai főgimnáziumot. Odorheuról Clujra tért vissza, hogy a pestis által megtizedelt rendtársainak segítségére lehessen. Hittérítői működésében megfordult Oradeán is (1604), ahonnan a török fenyegető magatartása miatt a messzi zempléni Leleszre menekült. De nem azért volt a Jézus-Társaságnak harcos katonája, hogy gyáván otthagya a csatamezőt. Rövid idő múlva a Dunántúlon, Alsó-Lendván, majd pedig Pécsen tűnik fel nemes alakja. Itt a török uralom alatt sínlődő katolikus híveknek, rendtársai közül, ő hirdeti elsőnek az Isten igéjét. Élete többször forgott veszedelemben. A török basa halálra is ítélte, minthogy ellenségei bevádolták, hogy új, megjavított naptárt hozott forgalomba. A haláltól azonban megmentette az éppen akkor (1613) Pécsen időző, nemeslelkű Bethlen Gábor fejedelem, akinek hívására visszatért Transzilvániába s átvette az alba-iuliai rendház vezetését s egyben több főúrnak is udvari papja volt. Életét egyesek szerint Alba-Iulián, mások szerint pedig Clujon fejezte be.

A Szentírással, az Evangéliumokkal és Episztolákkal kapcsolatosan több elmélkedő munkát írt. Fordításai között nevezetes Canisius Kátéjának és Kempis Tamás Krisztus követéséről szóló munkájának fordítása. Ezt az utóbbi munkát kétszer fordította le. Az első fordítása, amellyel Pázmányt harminc évvel előzte meg, a sok háborúság és viszontagság miatt elveszett. A második fordítást, mint Haller Zsigmond, Belsőszolnok vármegye főispánjának udvari

papja, ura kívánságára készítette 1622-ben „Betelen Wárába”. A fordítást még ugyanabban az évben kinyomtatták Clujon. A könyvet egy, 26 oldalra terjedő, Haller Zsigmondnak szóló Ajánlás vezeti be, amelyben köszönetet mond urának a „beteges caplanja”, hogy áldozatkészségével lehetővé tette a könyv megjelenését. Ebben az Ajánlásban említi fel, hogy több főúrnak a részére már 28 esztendővel azelőtt lefordította volt, de az a fordítás elkallódott. A következő három oldalon az olvasónak szóló Ajánlás következik. Az olvasónak a fordítást úgy ajánlja, mint a léleküdvösségre vezető utat. „Nem vagy oly tudós doktor — úgymond — s nem is lehetsz oly bölc tudományú ember, ki abból nem tanulhatsz, sem oly szent életű szerzetes, király, sem császár, kinek ez a könyvecske tüköre ne lehetne. Az mennyire lehetett a fordításnak állapotja magyar nyelvnek sovány és szűk szavaihoz képest, igyekeztem, hogy világos értelme lehessen, deák írások és megtartassék tulajdonsága. Légy egészségre és Istenimádó magadért és beteges szolgálóért, Marosvásárhelyi Gergelyért”. Az olvasónak írt ajánlás után 14 oldalon a könyv „Rövid summája” következik. Maga a fordítás 595 oldalt tesz ki. A fordítást követi egy 10 oldalra terjedő „Mindennapi ájtatos imádság”. A könyv befejező részét 17 oldalra terjedő „Keresztény embernek maga üdvössége felől való regulák” teszik.

Íme, ez a rövid ismertetése Vasárhelyi Gergely pályájának és annak a Kempis-fordításnak, amelyet az odorheui református kollégiumban most úgy őrznek, mint féltett, drága kincset.

BIRÓ LAJOS.

Ribbentrop londoni német nagykövet megkezdi a tárgyalásokat a nyugati egyezményről

Austria a Habsburg-kérdés megoldását a francia-angol beleegyezésben látja

Londonból jelentik: Ribbentrop, londoni német nagykövet visszaérkezett Londonba és átvette a nagykövetség vezetését.

Német politikai körökben úgy tudják, hogy Ribbentrop a nyugati paktumról fog tárgyalni Edennel és helyettesével, Cranborne államtitkárral. Ribbentrop elutazása előtt hosszas tanácskozást folytatott Hitler birodalmi vezérrel és Neurath külügyminiszterrel. E tanácskozás során főként azt a kérdést vizsgálták, milyen feltételek mellett lehetséges, hogy Németország élénkebben érdeklődjék egy nyugati egyezmény létrehozása iránt. Anglia tudvalevően még novemberben jegyzéket intézett e kérdésben Franciaországhoz, Belgiumhoz, Olaszországhoz és Németországhoz, de Németország még nem adott végleges választ. Belgium minapi londoni sürgetése és

a november óta jobban kialakult európai helyzet most, úgy látszik, várakozóan Németországot is cselekvésre készítette. Németország el akarja kerülni azt a lehetőséget, hogy a nyugati hatalmak között olyan paktum jöjjön létre, amelyben nincs képviselve és amely ilyenformán ellene irányulhat.

Berlini politikai körök úgy tudják, hogy Ribbentrop egyelőre csak személyes eszmecsere keretében tárgyal az angol államférfiakkal és ha biztosítékot kap arra nézve, hogy Németország érdekeit nem fogják figyelmen kívül hagyni, akkor Berlin és valószínűleg Róma is, már a legközelebbi napokban írásban is előkészíti a novemberi angol jegyzékre adandó választ.

SCHMIDT GUIDÓ OSZTRÁK KÜLÜGYI ÁLLAMTITKÁR PÁRIZSBA UTAZOTT.

Párizsból jelentik: A néparcvonal új estijapja, a Ce Soir azt jelenti Bécsből, hogy Schmidt Guidó, külügyi államtitkár a közeljövőben Párizsba utazik. A lap szerint Ausztria a helyzet újabb alakulása következtében Angliához, Franciaországhoz és a többi nyugati demokráciához kíván közeledni. Schmidt állítólag Schuschnigg megbízásából pontosan körülírt javaslatokat visz magával a francia kormány számára. A lap szerint Olaszország elutasító álláspontja a Habsburg-kérdésben komoly nyugtalanságot keltett Bécsben. A lap azt is állítja, hogy ha közeledés jön létre Ausztria és nyugati demokráciák között, ez mélyreható változásokat von maga után az osztrák helpolitikában.

A MAGYAR LEGITIMISTÁK ÁLLÁSPONTJA.

Budapestről jelentik: Gróf Sigray Antal, legitimista vezér a Nemzeti Összetartás társaság körében szerdán este beszédet mondott a legitimizmus időszerű kérdéseiről. Rámutatott arra, hogy az osztrák jövő kérdésében az elvi döntés már megtörtént: Schuschnigg kancellár visszavonhatatlanul leszögezte magát a monarchista álláspont mellett. Ha Németország a monarchiával szemben állást foglal, ez magától érthetődik, mert, bár a német politika Ausztria függetlenségét elismeri, a német propaganda Ausztriát már is egy német „Gau“-nak tekinti, aminthogy Magyarországot az „Ostraum“ egyik részének tartja. A német propaganda nemcsak Ausztriában, hanem Magyarországon is folyik. Olaszország elutasító álláspontja azt mutatja, hogy az olasz birodalom politikájának szüksége van a berlin-római tengelyre. Ausztriában bíznak azonban abban, hogy Mussolini tisztában van azal, hogy Olaszországnak szüksége van Ausztria függetlenségének megővésére és ezt restauráció nélkül ma már hazanosabb ideig biztosítani nem lehet.

— A magyar és osztrák legitimizmus — folytatta Sigray Antal, — különböznek egymástól, külön utakon haladnak, bár remény

van rá, hogy egyszer újra találkozni fognak. A magyar legitimizmus csak a magyar érdekeket védi, a megértésen és igazságon nyugvó európai békét kívánja szolgálni és minden felforgató és kommunisztikus törekvés ellen meg akarja óvni a társadalom rendjét.

A NÉMET SAJTÓ MEGELEGEDETTEN TÁRGYALJA A MAGYAR MINISZTERELNÖK KIJELENTÉSEIT.

Berlinből jelentik: A berlini esti lapok részletesen foglalkoznak Darányi miniszterel-

nök szerda délelőtti beszédével. Kiemelik a miniszterelnöknek a Magyarországon uralkodó rendről és nyugalomról tett kijelentéseit. Nagy figyelmet keltettek Darányi Kálmánnak azok a szavai is, amelyekben hangoztatta, hogy az országban semmi sem történt, amely a körendet és a nemzeti munkát veszélyeztetné, valamint az a kijelentése, hogy a közhatalom szilárdan és rendíthetetlenül a kormány kezében van. Különösen kiemelik a német lapok a miniszterelnöknek azt a kijelentését, melyben a külföldi beavatkozásra vonatkozó alaptalan híreket visszautasítja. A sajtó különös örömmel közli és elégtétellel fogadja azt a kijelentést, mely szerint a magyar kormány nagyon sajnálja, hogy a felelőtlen hírek egy barátságos nagyhatalom Budapesten akkreditált képviselőjét sem kímélték, holott ez a diplomata mindig teljesen korrekt magatartást tanusított.

Belgiumban népszavazás lesz a rendszerváltozás felől

Van Zeeland miniszterelnök választási mérkőzésre áll ki a rexisták vezérével

Brüsszelből jelentik: Degrelle, a belga rexisták vezére a múlt vasárnap délután a politika történetében páratlanul álló ajánlatot tett ellenfeleinek. Bejelentette, hogy barátja, a szintén rexista Oliver képviselő lemondott mandátumáról és az időközi választáson ő maga lép fel. Azt ajánlja, hogy pótszavazás, egyben népszavazás legyen és döntse el, hogy a belga nép akarja-e a Rex-mozgalmat, vagy sem.

— Az ellentábor csak egy jelöltet állítson — mondotta Degrelle. — Abban az esetben, ha én kerülök ki győztesen, járuljon hozzá a többi part ahhoz, hogy a kamarát és a szenátust feloszlassák és új választásokat írjanak ki. Abban az eset-

ben, ha vereséget szenvedek, menten távozom a politikai életből.

Degrelle közölte még, hogy ennek a különös népszavazásnak a költségei nem terhelnék az államot, mert a szükséges 650.000 frankot nyilvános gyűjtés útján egy hét alatt előteremtí.

Ezt a kihívást most Van Zeeland miniszterelnök elfogadta, s ő vállalta Brüsszelben Degrelle ellen a többi pártok közös jelöltségét. Van Zeeland maga katolikus-párti, de ebben a választásban a liberálisok és szocialisták, sőt kommunisták is vele szavaznak, míg Degrelle körül az ifjú katolikusok és a marxista-ellenesek tömörülnek.

3 NAP MULVA

VAN AZ

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

(13. tavaszi sorsjáték)

I. OSZTÁLYÁNAK

A HUZÁSA

Ma,

holnap és
holnapután

AZ UTOLSÓ

NAPOK, amikor

még vásárolhat sors-
jegyeket.

Folyosó és ülésterem

A nagy ülés

Bucuresti, március hó.

A „nagy ülés“ úgy kezdődik, hogy a lapok politikai rovatában megjelenik egy rövid hír, amely beharangozza, hogy a képviselőház holnapi vagy holnaputáni ülésén X vagy Y ellenzéki képviselő felszólal a legutóbbi eseményekkel kapcsolatban. Megtörténik, hogy ezek az események olyan közismert tények, botrányok, kellemetlenségek, szabálytalanságok vagy szóbeszéd, amelyekről napok óta írnak nyílt vagy burkolt formában a lapok; de az is előfordul, hogy a beharangozott felszólalás tárgya csak meghítt politikai körökben ismeretes, vagy csak a legkényesebb ügyeknek kijáró óvatosság suttogásaiban terjed a közélet színterein mögött és valahogy, a légkör meg az általa láthatatlan áram-vezetékein.

A kis napihír s talán a pártok vidéki tagozataihoz érkező távirati értesítések eredményeként aztán megtelnek a gyorsvonatok első osztályú kocsijai a mezei parlamentárokkal, akik a lehetőséghez képest csak nagy eseményekre és rendkívüli színjátékok élvezésére szakítják ki magukat vidéki elfoglaltságuk vagy otthoni nyugalomuk köréből s a nagy ülés napjának reggelén a fővárosi szállodákba tekintélyes külsejű urak százai érkeznek, akiket magyarul ezzel a szép, de gúnyos mellékzét kapott elvezetéssel is illetnek: honatyák.

És délután négy órakor a parlamenti feljárón egymást érő autók sora kúszik fel óriási kigyóként, messze láthatóan jelezve, hirdelve a nagy ülést. Néha karhatalom sorfala is hangsúlyozza a nap jelentőségét, rendőrtisztek csoportjai állanak a Mitropolia-domb alatt és éber titkosrendőrök ólálkodnak szerte az ország házának környékén, feltartóztatva a gyanús szándékú járó-kelőt.

De az autók felrobogókat nem állítja meg senki. Feltételezik, hogy aki gépkocsin suhan fel a képviselőházhoz, az nem lehet illetéktelen személy. Akadnak is, akik megkísérlik kihasználni az előkelő közlekedési eszköznek kijáró engedélyt, de ezeket az országháza előtti téren igazoltatják le ridegen és elutasítón. Mert ott honatyá-lesbe állani s a választó szerezvénytelen és követelőző magatartásával, a szemekben az „én hoztalak ide“ figyelmeztető kifejezésével kérvényeket adni át s kijárási jogot, parlamenti belépőjegyet, sőt alamizsnát kívánni, — a legszigorúbban tilos.

A parlamentnek tisztán a színjátékra gyülekező, tehát önzetlen, valamint a képviselők zaklatásának alantasabb szándékával jövő, önzőbb vendégeit és hallgatóság-jelöltjeit a váróteremben gyűjtik össze, ami a törvényhozás palotájának a legnyugtalanítóbb helye. Hang-

sabb és zűrzavarosabb a háborgó ülésteremnél is. Csak éppen tettelegességek nem fordulhatnak itt elő.

Nagy ülések idején szorongásig megtelnek a váróterem és órákon át tart benne a várakozók kínzó tülekedése, iparkodása, hogy valamilyen összeköttetésbe tudjanak jutni képviselő-ismerősükkel, aki a folyosó felé közeledő ajtó mögött kezdődő titokzatos világban... tevékenykedik. Az összeköttetést a képviselőházi szolgák létesítik, akik roppant nagy tekintélyek ilyenkor. Fejedelmi tartással állanak meg a váróterem korláttal elkülönített részében és nem sok szociális érzékre vallóan válogatják ki a korlát fölött egymás hegyénhátán feljűk esengők közül azokat, akiktől a névjegyeket, leveleket, cédulákat, gyűrt papírdarabkákat, e változatos külalakú bejelentő jegyeket a képviselő számára átveszik. Egy-egy szolga, vagy mint ebben a minőségben nevezik: küldönc, egyszerre tíz-tizenöt ilyen cédulát vesz át s aztán közönyösen hagyja ott a kétségbeesetten rimázkodókat, hogy eltűnjön a folyosó és az ülésterem rejtelmeiben, megkeresse a levélkén vagy papírlapon jelzett képviselőt s átadja neki valamelyik ismert vagy alig ismert választójának írásos beüzemését. A képviselőnek a legtöbb esetben fogalma sincs, ki az, aki kikéri a váróterembe vagy karzati belépőjegy kiállítását kéri tőle; bosszúsán fogadja lázas törvényhozói tevékenységében való zavartatását s kellemetlenül áll fel a büffe fehér asztala mellől vagy a folyosó bőrfoteléből, hogy a kérdésnek eleget tegyen. A kötelesség — kötelesség. Ennyi fáradtságot végeredményben minden voks megér. A képviselő úr tehát kiállítja és ugyanazzal a küldönccel kiküldi a váróterembe a karzati jegyet s ez még a jobbik eset. Nagyobb baj, ha a szavazó honpolgár beszélni kíván választott képviselőjével. Ennek az óhajnak is illik eleget tenni, mert következetes megtagadás esetén méltatlankodó morgás keletkezik a váróteremben, amely tovább hullámszik egészen a választókerületig. A képviselő úr a folyosón félbeszakított sikamlós adomázás vagy a büffében felig kiált törökfekeite izevel a szájában dúlvafúlva indul a váróterem felé de mielőtt feltárná annak ajtaját, lelkes derű és testvéri nyájasság vagy pedig az ország nehéz gondjaitól nyomottság tekintélyérzését felkeltő komolysága ömlik el arcán. S a következő pillanatban a választó a képviselő kegyes intésére a korláttal ekerített hely szentélyébe bocsájtatván, boldogan kezeli politikai eszméinek parlamenti hangadójával.

Könnyű megfigyelni: minél kevesebbet szerepel valamelyik képviselő az üléseken, annál több ember várja odakint a váróteremben. Az egész nagyokat ritkán lehet látni, hogy a választók jöndulatának megnyerésével népszerűségfokozásra alkalmas szolgálatteljesítéssel bibelődjenek. Ok biztosak a dolgukban: nevük csapdosva jár a hír szárnyán, teljesítményeiket öles újságcikkek hordják állandóan a közutadba s nagy és komoly elfoglaltságuk magasságáig még a romániai demokratikus légkörben se ér fel akürki. A személyi kapcsolatot köztük és a nép közt nyilván a kicsik s az ülésterem szürke hallgatójai — legfőképpen — lelkes helyeslői és mérges lehurrogói, e vidéki tekintélyek és népszónokok tartják fenn, akikre éppoly szüksége van minden pártnak, mint a vezető és alkotó tehetségekre.

Nos, a demagóg nyájaskodik a váróteremben választóival, átveszi kérvényeiket, teszi mazát, hogy emlékszik rájuk s mikor a nagy ülés megkezdésére hívóan berreg a csengő, — amelynek testvér-csengői gondosan el vannak helyezve a képviselőház minden zugában — a választók ezzel a buzdítással búcsúznak el az izgalmas színjáték örömeire felajzott kedélyű honatyáitól:

— Fel a kötelességteljesítéssel!
S a képviselő, akinek esetleg még egyetlen szavát se jegyezte fel a tisztelt Ház naplója, meggyőződéssel mondja:

— Igen, hív a kötelesség!
Ezalatt a páholyok és karzatok ruháiraiban, folyosóin tolong a sokaság, amelynek sikerült már a belépő jegyet megszereznie. Nagy munkában vannak a rendőrségi ellenőrző bűzgek is, akik minden belépőnek beírják a ne-

vét és lakóimét a nagy látogatási könyvbe s mindenkit gondosan megmotoznak, nem hozzát-e magával fegyvert vagy ki tudja milyen támadásra alkalmas eszközt. Még a hölgyeket sem kímélheti meg ettől az eljárástól az Allambiztonság, de természetesen — női motozó segítségével...

Az ülésteremben ezalatt halk morajlással gyülekeznek a képviselők. Itt is ott is szenátorokat fedez fel az ember, ők is átjönnek a nagy eseményre; joguk van beülni a terembe, csak szólni és közbeszólni, vagy tetszést, nemtetszést nyilvánítani nincs joguk. A külföldi sajtó képviselői, sajtóattasék tűnnek fel a hátsó bejáratok közelében s ahogy közeledik a nagy ülés megnyitásának időpontja, a folyosók, büffek annyira elnéptelenednek, hogy az ajlónálló és pincérek szükségtelen semmittevőknek látszanak. Mindenki betödul az ülésterembe, az ügyeletes rendőrtiszt, a polgári ruhás rendőrbiztos, sőt a parlament tisztviselői is... Tömve a ház... a miniszteri széksor minden helyét végigülik a kormányférfiak. Az ellenzéki oldal első soraiban pedig nagy aktatáskával, iratokkal, könyvekkel, adatokkal felfegyverkezve nyugodtan ül és várja, hogy sorra kerüljön a nagy nap szónoka. A rendkívüli teljesítményre készülés semmi jelét sem árulja el, kisújjában van a három-négy órás beszéd egész anyaga s a szónoki kifejezés eszközeinek, az ellentámadásokra való visszavágás készségének oly tökéletes birtokában érzi magát, hogy kedélyes csevegésekre is van ideje, miáltal a ház átesik az ülés megnyitásának alakiságain.

S akkor az elnök megadja neki a szót. Felmegy a szónoki emelvényre, kitergeti maga előtt az elmondandó beszéd vezérfonalát tartalmazó párodalaly jegyzetét s a rengeteg írásos adatot, amelyekre állításait, támadásait építi, keze ügyébe igazítja a pulpituson a szolgálta odakészített citromos teát, esetleg egyet hőrpint belőle, aztán nagyon egyszerűen hangsúlyozva „Elnök Ur, Képviselő Urak“ megszólítással belefog beszédébe.

... A széksorok között s fent a páholyokon és erkélyeken az izgalom delejes feszültsége. Kezdődik az előadás...

JAVOR BÉLA.

Uj 9000 tonnás angol cirkáló

Londonból jelentik: Devonport kikötőjében szerdán bocsátották vízre a *Newcastle* cirkálót, amely a Southampton-osztályhoz tartozó cirkálóraj első cirkálóhajója. Az új cirkáló kétszer olyan nagyszámu légharító üteggel rendelkezik, mint bármely eddig épített hadihajó. Az új 9000 tonnás cirkáló más tekintetben is említésreméltó újításokkal rendelkezik.

A hadihajó rendkívül vastag páncélzatú és a hajó középső része egészen a víz színéig páncélozott, úgyhogy a cirkáló géptermei minden nehéztüzérségi tevékenységgel szemben védve vannak. A Southampton-osztályhoz tartozó cirkálóhajókon két repülőgéphangár is van, amelyek egy-egy repülőgép befogadására alkalmasak, míg egy harmadik repülőgépet a hajó kaptalján vihet magával. A cirkálóhajó valamennyi ütege úgy van felszerelve, hogy azokat függőleges helyzetbe is hozhatják s így a tulajdonképpeni légharítóütegek mellett a hajó minden egyes ágyuja résztvehet a légharításban.

Figyelem!

Mélyen leszállított áron kaphatók **dr Karácsonyi János** püspök összes művei:

A magyar nemzet honalapítása 896—997
ara 40 lel helyett 20 lel
Uj adatok és új szempontok a székelyek régi történetéhez ara 50 lel helyett 20 lel
A magyar nemzet áttérése a nyugati kereszténységre 100 lel helyett 50 lel
Szent Ferenc rendjének története Magyarországon 1711-ig I. 300 lel h. 150 lel
Szent Ferenc rendjének története Magyarországon 1711-ig II. 300 lel h. 150 lel
Vidéki megrendeléseknél plus 15 lel portó.

Kapható:

a MAGYAR LAPOK KÖNYVOSZTÁLYÁNÁL.

Egyháziaknak, művelt világaknak

A keresztény egyház története (nyolc kötetben)

Szerkesztő: Bangha Béla S. J. és Ijjas Antal I. kötet:

Bangha Béla S. J. és Borbély István S. J.

Az ősegyház

II. kötet:

Loscheri Kázmér:

Egyházatyák kora

Legnagyobb és legszebb vállalkozása az ideiglenes könyvtárnak: Mindenkinek ismernie kell! — az egész világ más színeiben tűnik fel az olvasó előtt, ha megismeri az Egyház történetét. — Válaszok, már-már győzni látszó érvek segek en át: a diadal felé! Ez a most megjelent két kötet és megjelenendő hat kötet mondanivalója korunk számára!

Az egész sorozat ára füzve 1500 lel, kötve 2000 lel és portó. Megrendelhető havi 150, (a kötetek elüanók) havi 200 lel részletre.

Megrendelhető:

a „Magyar Lapok“ könyvosztályánál.

Mozgalmak a pártok életében

Hírek terjednek arról, hogy Mihalache lemondott a Nemzeti Parasztpárt elnökségéről

Bucuresti. Saját tud. A Nemzeti Parasztpárt komoly fejlemények előtt áll. A szakadás elkerülhetetlennek látszik. Szerdán az a hír terjedt el, hogy Mihalache lemondott a pártelnökségről. A hírt nem erősítették meg, de a helyzet, amely az állítólagos lemondásra való elhatározást kikényszerítette, t. i. a pártfegyelem teljes felbomlása, tovább tart.

Ardealban és a Banatban már kezdik számbavenni a tagozatokat, melyek maradnak meg Mihalache mellett szakadás esetén és melyek lesznek Maniuhoz hívek?

A LIBERALIS PÁRT ELNÖKE KÖRIRATOT KÜLDÖTT A TAGOZATOKNAK AZ EGYENRUHAVISELÉS ELLEN.

Bucuresti. Saját tud. Dinu Bratianu körlevelet küldött tegnap a párt tagozati elnökeinek, amelyben helyteleníti, hogy egyes tagozatok egyenruhát és pedig színes ing viselését vezették be. Felhívja a figyelmet, hogy ez megnehezíti a kormányának az egyenruhaviselésre vonatkozó intézkedése végrehajtását.

A politikai alakulatok — folytatja — ha fasiszta vagy hitlerista mintára egyenruhába öltöznek, rohamcsapat jellegét vehetik fel, ami az egyenruhás csoportok összeütközésére vezethet. Az építő nacionalizmusnak nem ilyenek az eszközei.

A MAGYAR PÁRT PARLAMENTI CSOPORTJA EMLÉKIRATTAL FORDUL A KORMÁNYHOZ A NEMZETI MUNKAVÉDELEM KÉRDÉSÉBEN.

Bucuresti. Saját tud. A Magyar Párt parlamenti csoportja csütörtökön délután gróf Bethlen György elnöklete alatt ülést tartott. A parlamenti csoport az időszaki kérdésekkel foglalkozva, minden tekintetben leszögezte álláspontját és álláspontjáról megszövegezett jelentést is adott ki. A jelentés azzal kezdődik, hogy mélyen lehangolják a párt parlamenti csoportját a nemzeti munkavédelmi törvény módosításáról elterjedt hírek, amelyek ha igazak, újabb csapást jelentenek a kisebbségekre. A közalkalmazásokból kiszorult kisebbségi családfenntartók csak a magánalkalmazásban tudtak elhelyezkedni és létfenntartásuknak most ettől az egyetlen utjától is elzárják őket. Sok magyar szakmunkás nem fog tudni elhelyezkedni, még pedig olyan szakmunkások, akiket viszont alig tudnak nélkülözni a különböző vállalatok. Kétségtelen, — fejtegeti a továbbiakban a párt közleménye, — hogy a kormányának ez az elhatározása a szélsőséges

irányzatok nyomása alatt született meg, de fájdalmas, hogy sem a kormányban, sem a közpártokban nem akadnak olyanok, akik til-

takozó szavukat felemelték volna. A Magyar Párt parlamenti csoportja ebben a kérdésben emlékiratot nyújt be a miniszterelnöknek és a szakminisztereknek és az emlékiratban vázolni fogja azokat a katasztrófális következményeket, amiket ennek a törvénynek a megszületése maga után vonna. — A Magyar Párt parlamenti csoportjának hivatalos nyilatkozata ezekután a magánalkalmazottak nyelvvizsgájával és a cenzura kérdéseivel foglalkozik.

A francia kölcsön és a német kölcsön

A párizsi szenátus elfogadta a kölcsönkibocsátási felhatalmazást. A német belső kölcsön összegét 200 millió márkával fölemelik

Párizsból jelentik: A szenátus 258 szavazattal 1 ellenében elfogadta a nemzetvédelmi kölcsön kibocsátásáról szóló felhatalmazási törvényjavaslatot. A szenátus ezt megelőzően fölvetett egy kisebbségi javaslatot, mely azt célozta, hogy a kölcsönt kifejezetten honvédelmi célokra használják fel. A kamara vita nélkül a szenátus szövegében elfogadta a nemzetvédelmi javaslatot általánosságban és részleteiben. A javaslatot így a törvényhozás mindkét háza végleg elfogadta.

Berlinből jelentik: Szerdán kiadott hivatalos jelentés szerint a néhány hét előtt kibocsátott 500 millió márká összegű, 4 és félszázalékos kamatozású belső kölcsön iránt oly nagy érdeklődés nyilvánul meg, hogy az illetékes tényleg elhatározták a kölcsön összegének felemelését 700 millió márkára. Teszik ezt annál is inkább, mert az 500 millióból százmilliót nem lehet jegyzéssel kibocsátani, miután ezt az összeget még a kölcsön kibocsátása előtt átvette egy pénzcsoport.

A nemzetiek sikeres harcai Madrid délkeleti és északkeleti határában

Arganda város körül a tartalék-állásokból kivertek a vörösek. — Guadalajara városához 17 kilométernyire jutottak

Madridből jelentik: A spanyol nemzeti csapatok avilai főhadiszállásának jelentése szerint a nemzetiek Madridtól délkeletre a Jarama-szakaszon váratlan rajtaütéssel megtámadták az Arganda város körül húzódó, megerősített vörös állásokat. A támadás teljes eredménnyel járt, a vörösek menekülésszerűen a második állásba vonultak vissza. A nemzetiek azonban tovább folytatták a támadást és rövid küzdelem után a vöröseknek ezt az állását is elfoglalták.

A Guadalajara szakaszon a harcok válto-

zatlan hevességgel folynak. A nemzetiek egyre jobban közelednek Guadalajara felé és balszárnyuk már csak 20 kilométerre van a Jarama-szakaszon harcoló nemzeti csapatoktól.

Párizsból jelentik: A francia lapok spanyolországi tudósítói szerint a nemzetiek szorító gyűrűje Madrid körül majdnem teljesen bezárult. A nemzetiek a Guadalajara szakaszon a legutolsó két nap alatt, több mint 40 kilométert haladtak előre és szerdán este már csak 17 kilométerre voltak Guadalajarától. A nemzetiek előnyomulása teljes rendszerességgel és a megállapított terv szerint folyik. A harcokban nagy szerepük van a tankoknak és a repülőgépeknek.

KEZDŐDIK A SPANYOL HATÁROK NEMZETKÖZI ELLENŐRZÉSE

Londonból jelentik: Az angol alsóházban Eden bejelentette, hogy a spanyol határok és partok ellenőrzése március 13-án kezdődik.

Olasz tengeri hadgyakorlat az afrikai partokon

Mussolini ünnepi útja Libia felé. Az olaszok érdekközössége a mohamedánokkal

Gaetából jelentik: Mussolini szerdán délután felszállt a „Pola” cirkáló fedélzetére és utnak indult Tobruk felé. A Polát követte az első hajóraj első osztályának 3 cirkálója. Ez a 4 cirkáló Szicília keleti partjain találkozik az első hajóraj második osztályának 3 cirkálójával. Az első hajóraj egységei a második hajóraj harmadik osztályának cirkálóival és a felderítő csapatokkal fognak találkozni. A két hajóraj ezután együttes hadgyakorlatot tart. A hadgyakorlat után a második hajóraj Tripolis, az első hajóraj Tobruk felé veszi irányát, ahová március 12-én, pénteken délelőtt érkezik meg.

Londonból jelentik: Ward Price jelenti a Daily Mailnek a Genua gőzös fedélzetéről, hogy Mussolini libiai útja során kinyilatkoztatta Olaszország érdekközösségét, az izlammal. Graziani alkirály már kijelentette, hogy Harrart a mohamedán vallás egyik legfontosabb központjává építi ki. Az olasz királyság baráti viszonyt létesített nemrég Yemen és Hedzsász arab királyságokkal a Vörös-tenger tulsó partján. Ezt a barátságot most tovább fejleszti.

AURORA
jó hírrel kél:

Aki a 13
OSZTÁLYSORSJÁTÉKRA
SORSJEGYET AZ

AURORA

nagyárudától vásárol, szerencsés és gazdag lesz.

AURORA

ma az a nagyáru, ahová
Önt a szerence szőlítja

Lépjén be bizalommal.
Eladási iroda.
UNION S. A. Oradea,
B-dul Regele Ferdinand 1. Telef. 422.

Tallózások a világsajtóban

A csehszlovákiai németek követelése. A „Daily Mail” írja: A csehszlovákiai német kisebbség követeléseivel foglalkozik a német külügyminisztérium félhivatalos lapja a „Diplomatische Korrespondenz”, amely a következőket írja: Dr Krofta cseh külügyminiszter legutóbb azt mondta, és pedig helyesen, hogy nem hiszi, mintha Németország megakarná szállni Csehszlovákiát. Németország érdekei a cseh problémát illetően csak annyiban állnak, hogy megbízható szomszédot kíván magának, amely politikai szándékaiban ne váljék Németország ellenségévé és amely a területén élő németeknek megadja azt a helyzetet és tiszteletet, amely őket megilleti. A „Korrespondenz” sürgeti, hogy Henleinnek, a legnagyobb csehszlovákiai német párt vezérének tervét fogadják el, amely terv önálló közigazgatást követel azokon a területeken, amelyeken legnagyobb részt németek laknak.

Amikor a miniszterelnöknek rövidlátó. A „Matin” írja: Madame Léon Blum, a francia miniszterelnök felesége érdekesnek ígérkező ülésekre mindig elmegy a kamrába. Az elmúlt pénteken izgalmas interpellációs nap lévén, a miniszterelnöknek újból megjelent a kamrában és amint a folyosón végighaladt, az egyik sarokban két izgatottan várakozó újságíró volt észre. Madame Blum elővette legszebb, legbarátságosabb mosolyát és bizalmas fejbólintással üdvözölte a két újságírót. Ezek követéremben bámultak rá és meglepésükből még akkor sem tértek magukhoz, amikor mindenfelé megrohanták őket azzal a kérdéssel, miért üdvözölte őket oly feltűnő barátságosan a miniszterelnök felesége. Az egyik újságíró ugyanis szélsőséges királypárti, a másik szélsőséges konzervatív, a miniszterelnök felesége ellenben erősen rövidlátó és így tévesztette össze férjének két ádáz ellenfelét politikai barátjaival.

A vörös diktátor és az ifjú drámaíró. Az itt következő moszkvai történetet a „Smith's Weekly”-ben olvassuk. A szovjet ifjú írói gárdája nincs túlságosan elragadtatva Sztalintól. Azt vetik szemére, hogy nem támogatja eléggé az irodalmat, különösen a legújabb orosz irodalmat, amely már a szovjet talajából nőtt ki. Nemrégiben egy írói küldöttség kereste fel és a szónokuk ószintén feltárta sérelmeiket.

Sztalin kivette a szájából a pipáját és merően szembenézett a hátor ifjú óriással:

— Mit gondolsz, azért mert egy darabodnak véletlenül sikere volt, azért te már világhírű író vagy? Nem szabad úgy lenézni a régieket.

Az íróasztalára mutatott, ahol egy könyv hevert. A fiatal író meghökkenve pillantotta meg a címlapján: „VIII. Richard”.

— Mikor írták ezt? — kérdezte Sztalin.

Az író megmondta.

— Hm. Látod, én csak most olvastam, két hete. Mit gondolsz, vajon a ti drámáitokat fogják-e olvasni 2237-ben?

Orvosi bizonyítvány egy népbiztos természetes haláláról. Szovjetországi lapok napokon keresztül oldalas cikkekben siratták el a hirtelen elhunyt Grigort Ordzonokidzsét, a nehézipar népbiztosát, aki az utolsó években mint Sztalin kebelbarátja, igen fontos tisztséget töltött be Oroszországban. Ő volt a nehézipar népbiztosa; az elmúlt év őszén nagy állami ünnepekkel ülték meg ötvenedik születésnapját. Ezt az alkalmat Sztalinnal éltükön a legmagasabb állami méltóságok használták fel arra, hogy Ordzonokidzsét, mint Sztalin jobbkezét dícsőítsék. Ordzonokidzsé közvetlen főnöke volt Pjatakovnak, a nehézipar helyettes népbiztosának, akit a második trockijista perben halálraítéltek és kivégeztek. Alig két héttel a kivégzés után Ordzonokidzsé hirtelen meghalt: a hivatalos közlemények szerint szívizületés ölte meg. A külföldi és a belföldi közvélemény nem nagyon hitt ennek a hivatalos közleménynek, a legkülönbözőbb pletykák terjedtek el arról, hogy Ordzonokidzsének, aki reggel még látszólag egészségesen kelt fel az ágyából, miért kellett még ugyanannak a nap-

nak a délutánján hirtelen meghalnia. Most azután egy orvosi bizonyítvány jelent meg a szovjetlapokban a következő szöveggel: „Ordzonokidzsé ütőeremeszesedésben szenvedett, krónikus betegség támadta meg jobb veséjét, az egyedül, amely számára megmaradt az 1929-ben végrehajtott operáció után, amikor eltávolították tuberkulotikus bal veséjét. Az utolsó két év alatt Ordzonokidzsénél időnként koszorúér-elmészesedés és asztmatikus roham tünetei mutatkoztak. A legutolsó igen súlyos ilyenfajta roham 1936 novemberében volt. Február 18-án reggel Ordzonokidzsének semmiféle panaszja sem volt, öt óra harminc perckor délutáni pihenője alatt hirtelen rosszul lett és pár perccel később szívizületésben meghalt.” Az orvosi bizonyítványt Kaminszkij közegészségügyi népbiztossal élén, négy orvos írta alá. Most már négy orvostekintély bizonyítja, hogy Sztalin jobbkeze és régi barátja természetes halállal halt meg. Hogy erre szükség volt, mindennél jobban jellemzi az oroszországi viszonyokat.

Háromszázötvenezer márka pénzbüntetés árdragításért. A „Frankfurter Zeitung” írja: A Dralle Testvérek gyümölcskereskedő céget árdragításért 350.000 M pénzbüntetésre ítélték. A gyümölcskereskedést azonnali hatállyal bezárták. Gondoskodás történt róla, hogy a még meglévő almkészletet értékesítsék. A Dralle Testvérek alsó elbakörnyéki gyümölcstermelésükből almát szállítottak Berinbe, Hamburgba és Kölnbe. Az almát, amelyért januárban és februárban legfeljebb 32 márkát kérhettek volna métermázsánként (a legjobb minőségben) 52. 55. sőt egyes esetekben 57 márkáért árusították. Annak a határozott rendszabálynak ellenére, hogy az 1936 november 26-án kelt áremelési tilalom csak 32 márkában jelöli meg a legfinomabb minőségű alma mázsájának árát, a Dralle Testvérek folytatták üzletemeiket. Néhány nap előtt üthettek rajtuk végre, amikor ismét nagyobb szállítmány almát küldtek egy berlini kereskedő címére, 52 márka áron. Kiderült az is, hogy a számlán csak a megszabott 32 márkás ár szerepelt, tehát számlahamisítást is követtek el. Számitás szerint a Dralle Testvérek negyedmillió márkát meghaladó összeget kerestek az általuk szállított alma felárára. Jellemző a népek ezekre az ellenségeire — írja a Frankfurter Zeitung. — „hogy összes adományuk, amelyet 1936—37-ben a téli inségélyre beszolgáltattak, 280 márka. Az adományok jegyzékéből az is kiderült, hogy Berlinben ugyanerre a célra egy kiló almát adtak. Szolgáljon Dralleék büntetése mindazoknak intelmére, akik még ma is azt hiszik, hogy néptársaik rovására elkövetett árusorájuk révén büntetlenül gazdagodhatnak.

Franco tábornok csillagzata. Egy angol asztrológus beküldte a „Daily Telegraph”-nak Franco tábornokról készült horoszkópját, amely előrevetíti a tábornok vállalkozásának szerencsés kimenetelét és győzelmét. Azt mondja az asztrológus, hogy jöllehet sok akadályt kell leküzdenie, életére is fognak törni, mégis pályája diadalmasan vezet majd felfelé. E szerencsés előjelek mellett sem hasonlítható azonban pályája Mussoliniéhoz, aki a legkedvezőbb csillagzat alatt született, 1892 december 4-én hajnali félét óraker ugyan, amikor Franco tábornok született, nem volt egyetlenegy bolygó sem a Zeniten. Másfelől azonban a láthatár felett öt bolygó jelenlétét lehetett megállapítani. Mars volt a Halak vonalában, ami a kereszténység szimbólumát jelenti és a tábornok mély vallásos hitét szimbolizálja. A Nap, az uralkodó jel Spanyolország kormányzásában, pályájának nemzeti jelentőségét jósolja meg. Franco tábornok fő bolygói azonban Neptun és Saturnus, amelyek az angol asztrológus szerint Európa nyugtalanságának legfőbb okozói. Sokat várhat azonban Franco Mars kegyeitől és Vénus is bőséges külső segítséget ígér számára. Így az angol asztrológus, aki a földi erőket figyelmen kívül hagyva, a csillagok 1892 december 4-iki állásából akarja megjósolni egy „kis világháború”-nak beálló nemzetközi erőmérkőzés kimenetelét... S ha nem lesz igaz, akkor — terved!...

Pipe Gil „nyilatkozik” a spanyol háborúról

Szobámban ez egyszer nem valami világ-híresség látogatását vártam, hanem Pipe Gilt, a nyolcéves kis spanyol gyermeket, aki csak néhány nap előtt menekült Barcelonából.

Külseje után kilenc-tíz évesnek ítélem, de amint megszólal, észreveszem, hogy korához képest sokkal gyermetegebb és naív. Előadásán megérzem, hogy még teljes egészében régi környezetének hatása alatt áll: vidáman és közvetlenül beszél. Kis Pepito elmondja, hogy atyja szaragosszai orvos. Nyáron édesanyjával Barcelonában szokta tölteni a szünidőt, egyik nagybátyjánál.

Eldicsékszik vele, hogy atyjának kilenc testvére van, nagybácsikban tehát nincs hiány. Az idei nyarat, az emlékeztes 1936-ik évi nyarat, Tellaban töltötték, amikor az egyik napfényes reggelen hirtelen fegyveres emberrel megrakott autó érkezett a strandra és — tüzeln kezdték. A család riadtan menekült haza a tellai villába. Éjfél hallatszott a lövöldözés... „És akkor kigyulladtak a templomok” — tette hozzá és tekintete elhomályosult.

— Csakugyan láttad mindezt? — kérdeztem tőle.

— Igen. Az egyik templom nem messze volt a házunktól. Nagy lánggal égett minden körös-körül. Láttam lezuhanó falait annak a templomnak, amelyet mindegyik köztölt a legjobban szerettem. Dinamittal pusztították el. Ó már tudja, mi az a dinamit, nyolcéves létére megtanulta. És irtózza takarja el arcát, amikor arról beszél, hogy a dinamit milyen erővel vetette szét a templom alapjait és a sírboltba temetett apácák múmiái kivágtak az úttestre. Az emberek pestisről kezdtek beszélni. Jön a pestis! Az egyik palota erkélyén megjelent egy ember és onnan lövöldözött mindenfelé és mindenkire. „A jelenetet rendkívül mulattatónak találom. Nem féltém — mondja. — Egyik napon házkutatást tartottak minálunk. Egy páterert kerestek. Anyám nem tudott a dolgról. Azt hitte, fegyvert keresnek. Átadott az embereknek egy régi revolvert. Az emberek nevetve távoztak. A páter nevére nem tudom — mondta kérdésemre. A páter alszakált viselt és baszk-sapkát. Hallottam, hogy egyik nap elfogták, szeméit kiszúrták, majd egy szemétdombra állították és sortűzet adtak le rá. Egy sereg vad asszony bajonettel szétdarabolta testét.

Ezek a harcos emberek — mondja Pepito — egész nap, egész éjjel harcoltak egymással. Este nyolckor, amikor besötétedett, megkezdtek a lövöldözést. Ha világos ablakot láttak valamelyik házon, azonnal belöttek. Rogogott a gépfegyver. Ezek a harcok különböző jelvényeket viseltek. Ismerem valamennyit: FAI, CNT, POUM FI... Ezek az emberek minden lépésünket kísérték. Fosztogattak. Barriero, anarchista vezérnél nagyon sok pénzt láttam s ezt mondta, hogy ez a sok pénz a milicistáknak kell. Egyik napon negyvenkilő aranyat vitt magával repülőgépen ez a Barriero. Anyám panasolta, hogy bennünket is kifosztottak.

Az anarchisták azzal szórakoztak sokszor, hogy a házak falaira jelvényeiket festették is. Amikor egyszer este hazafelé mentünk, az egyik rombadótt templom falán ezt olvastuk: „Dicsőség Istennek, le a marxista banditákkal!” Végül elmondta aztán, hogy egy angol úr segítségével francia hajón szöktek meg...

Lassan beesteledett s ekkor búcsút vettem a kis spanyol menekülttől. — „Maradj itt Pepito, a penzióban, nálunk. Érezd jól magad. Sohases feledd el, hogy Spanyolország becsületéért jutottál ide...”

E. M. (Róma).

Uj könyv fiatal leányoknak!

P. Wagner:

Mai lányok életstílusa

Ha fiatal leány élettörténetét tartalmazza ez a kitűnő könyv, akik más-más életkörülmények között gyönyörű példáját adják a mai lányok helyes életmódjának. Élénk, színes és bájos leírások ezek, olvasásuk a legtisztább szórakozás és a leghelyesebb időtöltés.

A képekkel élenkített könyv ára 60 lel és 10 lel portó.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hálószerű: Egész évre 800, fél évre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 fillér.
Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem ösztönk meg és nem adunk vissza.
Csak a válaszfelelőleges magánlevelekre válaszolunk.

Zürichi zárlat. Párizs 20.66, London 21.42
egy negyed, Newyork 438.37, Brüsszel 73.87 fél, Mi-
lánó 23.67, Amszterdam 239.87 fél, Berlin 176.00,
Bécs — schilling 80, Prága 15.29, Varsó 83.10,
Belgrad 10, Bucuresti 325.

Grandi gróf lett, Rómából jelentik: Olaszor-
szág londoni nagykövétét, Dino Grandit Vik-
tor Emánuel király grófi rangra emelte.

Más megyébe került a szolgabírói épület
— a timisi községek visszakövetelik az építke-
zési hozzájárulásokat. Timisoara. Saját tud. A
timismegyei községek annakidején Aradul-nou
község szolgabírói épületének emeléséhez
felmillióval járultak hozzá. Aradul-nou község-
et időközben Arad megyéhez csatolták. Most a
timisi községek visszakövetelik Arad megyétől
a felmiliót. A megyei időközi bizottság már el
is határozta, hogy az összeg visszaszerzéséhez
szükséges lépéseket megteszi.

Házasságkötés. Budapestről jelentik: Dr
Cziffra András, dr. Cziffra Kálmán, volt
oradeai főispán és Zahureczky Paula fia,
szerdán esküdték örök hűséget a belvárosi plé-
bania templomban Mattiassich Dórának, né-
hai Mattiassich Dezső királyi közjegyző és
Szmercsányi Sarolta leányának.

**Wegenstein Lipót ismert orgonagyáros ha-
lála.** Timisoara. Saját tud. Wegenstein Lipót
neves orgonagyáros hosszabb szünet után
hetvenkilenc éves korában meghalt. Wegenstein
Aisó-Ausztriából származott, ott is tanulta az
orgonaszakmát. Szaktudását Németországban és
Svájceban tökéletesítette. 1888-ban alapította meg
Timisoarán az orgonagyárat, amelynek vezeté-
sében idővel fiai is résztvettek. A timisoarai
szekesegyház, a radnai kegytemplom, a buda-
pesti Jézus Szíve-templom, az egri várplébánia-
templom orgonáit ő készítette, sok más bel- és
külföldi templom orgonáival egyetemben. Fele-
sége szül. Hromotka Mária, Richárd és Viktor
nevű fiai, leánya és kiterjedt rokonság gyá-
szolják.

**Törlik a nyugdíjhátralékos ügyvédek a ka-
mara névsorából,** Targu-Mures. Saját tud. Az
ügyvédi kamara dékani hivatala hirdetményt
függesztett ki a törvényszék épületében, melyben
felhívja a kamara tagjait, hogy hátralékos tag-
díjait záros határidőn belül rendezzék, mert
ellenkező esetben törlik a tagdíjhátralékos ügy-
védeket a kamara tagnévsorából. Az 1934. évből
származó hátralékok rendezésére e hó 15-ig, míg
az 1935. évből származó hátralékok rendezésére
április 1-ig engedett időt az ügyvédi kamara dé-
káni hivatala.

Halálozás, Tg.-Săuceș. Saját tud. Osdelai
Bándy Istvánné sz. Fejér Katalin 72 éves korá-
ban Tg.-Săuceșen elhunyt. A hirtelen halál eset
nagykiterjedésű családot borított gyászba.

Ne járjunk a vasuti töltésen! Deva. Saját tud.
Megdöböntő vasuti szerencsétlenség történt a
napokban a város közelében. Dragus Sabin 44
éves petroseni mészáros gyalog indult a vasuti
töltésen Livazenibe. Egy személyvonat éppen egy
hídon érte utól és a megrémült mészáros nem
tudta kikerülni, a kerek alá került, amelyek
pillanatok alatt darabokra szaggatták. Holttestét
majd egy kilométernyire magával vonszolta a
mozdony.

**Öt gyilkosságot vallott be lázalmában egy el-
telt.** Szolnokról jelentik: Véletlenül kipattant
gyilkosság-sorozat foglalkoztatja napok óta a ha-
tóságokat és Szolnok város közvéleményét. Szu-
nyog István, aki jelenleg a váci fegyházban tölti
büntetését, egy kevésbé súlyos ügyben, lázalmá-
ban több gyilkosságot vallott be. Ennek alapján
vallatóra fogták és több gyilkosságot be is is-
mert. Az eddigi adatok szerint 5 embert ölt meg,
de nem tartják kizártnak, hogy még több gyil-
kosság is terheli az elvetemült ember lelket. Éré-
lyes nyomozás indult és Szunyogot most hely-
szini szemlékre viszik azokra a helyekre, ahol
az utóbbi években felderítetlen gyilkosságok
rablások vagy rablógyilkosságok történtek

Pogátschnigg Guidó temetése. Timisoara. Sa-
ját tud. Nagy részvét mellett temették el
Pogátschnigg Guidó nyug. városi zene-
iskolai igazgatót, a jeles zeneszerzőt. A gyász-
szertartást Rech K. Géza apátplébános végezte,
aki magasszárnyalású beszédben méltatta
Pogátschnigg Guidót. A timisoarai dalárdák tö-
megkara Braun Dezső szekesegyházi karnagy
vezetésével gyászdalokat énekelt. Dragoi Sabin
művészeti felügyelő, a városi zeneiskola igazga-
tója, a városi vezetőség és a zeneiskola nevében,
Pogány László főszervező, az Arany János
Társaság, Tomm Béla zenetanár, a zeneiskola
tanári kara nevében, Braun Dezső pedig a Ro-
mániai Magyar Dalosszövetség banati tagozata
részéről bucsúztatta az elhunytat. Az egyesített
dalárdák végül Schieblung János karnagy
vezetésével kardalt énekeltek.

**Huszdikán tartja Ciuc megye tanácsa rendes
tavaszi közgyűlést.** Mercurea-Ciuc. Saját tud.
Dr. Oțetea Valér megyefőnök e hó 20-ára hívta
össze a vármegye nagy tanácsát tavaszi rendes
közgyűlésre. A napirend legfontosabb pontját a
jövő évi költségvetés megszavazása képezi. Ezen a
gyűlésen teszi meg a megyefőnök a megye jelen-
legi állapotáról részletes jelentését.

Gyilkosság az erdei lakban. Timisoara. Sa-
ját tud. Klinger Frigyes dr. timisoarai orvosnak
Pecul-nou községhez közel az erdőben háza
van, amelyet nyáron gyermeknyaralattás cél-
jára használnak. A magánosan fekvő épületben
a télen nem lakott senki. március 1-ével azon-
ban az orvos egy Schüsler Ádám nevű hetven-
négy éves timisoarai embert alkalmazott, hogy
az erdei lakba. A csendőrijárőrnek most feltűnt,
hogy az orvos házában ajtaja tárva nyitva, de
embert nem látni a környéken. A csendőrök
behatoltak a házba és az egyik szobában vérbe-
fagyva találták az agg házmezt. Ásóval és
fejével sebeztek halálra a fején. Az ástót az
udvaron meg is találták. A timisoarai ügyész-
ség elrendelte a holttest felboncolását.

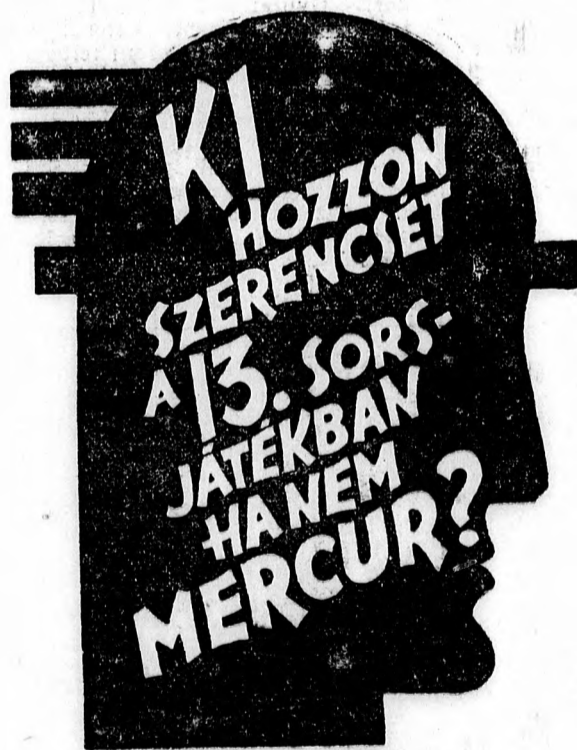
Lapzártakor jelentik Timisoaráról: Felbon-
colták Schüsler Ádám holttestét. A boncolás
megállapította, hogy az aggastyánt előbb fojtó-
gatták, majd ásóval leütötték. A gyanu egyelőre
az öregember elődjére irányul, aki annakelőtte
szolgált az orvosnál és aki a nyomozó hatóságok
feltevése szerint esetleg bosszúból ölte meg
utódát. A gyanúsított ember arcán karcolási
sebek is láthatók, amik a megtámadott házme-
sterrel való dulakodásból származhattak. A gya-
nusított, akit egyébként egyelőre őrizetbe is
vettek, azzal védekezik, hogy a karcolások már
a gyilkosság előtti időből származnak és azokat
maga idézte elő. A nyomozást tovább folytatják.

**Vizbefordult egy katonai jármű — négy ha-
lott.** Szekesfehervárról jelentik: A várostól 4
kilométernyire, a várpálataj országúton egy ka-
tonai vontató jármű haladt és előzni akart egy
lofogatot. Az esőzéstől felázott és megrongálódott
műtűről a nehéz jármű lecsúszott és a pótkocsi-
val együtt a műtűt szegélyező, vízzel telt árokba
fordult. Egy őrmester és három közlegény a víz-
be fullt, másik három közlegény súlyosan megs-
besült. A közrendészeti kórházba szállították
őket. A vizsgálat megindult a szerencsétlenség
körülményeinek tisztázására.

**PENZÜGYÖRI ÉS RENDŐRI KÖZEGEK
ELKOBOTYÁLTÁK A PIACRÓL A LEN- ÉS
KENDERMAGOLAJAT.** Mercurea-Ciuc. Saját
tud. A szerdai hetivásárra jött falusi árusok
között nagy elkeseredést szült a pénzügyöri és
rendőri közegek azon eljárása, hogy összeszed-
ték és elkobozták a piaci árusoktól az üvegekben,
korsókban árusított len- és kendermagolajat,
melynek a bőjti időszakra való tekintettel igen
nagy keletje volt. Az elkobzás indokul azt
hozták fel, hogy az árusítónak nincs meg-
felelő engedélyük és nem az érvényben lévő
hitelesített úrmértékkel hozták forgalomba az
olajat. Az intézkedés nyilván félreértesen alap-
szik, mert a termelőnek — a székely lakosság
saját terményéből maga sajátolja az olajat —
joga van minden külön engedély nélkül áruba
bocsátani termékeit.

**Rómizni és dominálni tudni kell, nem elég a
vak szerencse — állapította meg a járásbíró.** De-
va. Saját tud. Érdekes ítéletet hozott a napokban
a devai járásbíró a szerencsejátékok ügyében
Muntean Ion, Boros Lajos, Rovni János és Kásai
Pál állottak a törvényszék előtt, azzal vádoltan,
hogy a Central vendéglőben rómit játszottak és ez
a büntetőtörvénykönyv 565-ik cikkelyébe ütköző
cselekmény. A járásbíró a bűncselekmény hia-
nyában fementette a vádlottakat, ítéletét azzal
indokolva, hogy a rómi nem szerencsejáték, mert
játzásához eppogy, mint a dominóhoz szellemi
munka és tudás is kell, nem csupán a vak sze-
rencsétől függ a játék kimenetele.

Gyermektragédia Ghelintan. Tg.-Săuceș. Sa-
ját tud. Veres Dani 14 éves ghelintai gyermek,
több iskolás társával a falu fölött levő erdőben
hullását szedett és hogy a fa leszállítást köny-
nyebbé tegyék, az u. n. West-féle kőbánya tete-
jéről a mélységbe dobálták a fát. A kis Veres
Dani a szédületes magasságban sokáig örvende-
zett a szép kilátásnak és barátai előtt áradozva,
két kezét szétárvá lelkesedett a táj szépségé-
nek, amikor hirtelen egyensúlyát veszítve, bezu-
hant a 14 méter mély kőbányába. Kis barátai,
akik ijedten szaladtak le a hegyen, hogy társuk
nak segítségére legyenek, már csak öszeroncsó
holttestet találtak.

Lépjén be a
MERCUR
SORSJEGY-
NAGYÁRUDA
legelső fiókjához és a
sorsjegy, amelyet ott
vásárol,
MILLIÓKAT
fog hozni.

MERCUR

Helyi cím: DACIA bank r. t. Oradea
(Menetjegyviroda), mint az oradeai sálaj,
satumarei főelárústito. Oradea, Bul. Regele
Ferdinand 8.

Eladsi trodk és ug-
nökségek az ország
minden városban.

* A fejfájás és a migrén, akkor, ha ezek a nélműködés és a gyomoremésztés zavaraiból erednek, gyakran már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz használata után is megszűnnek. Az orvosok ajánlják.

Árokba fordult az autóbussz. Târgu-Mures. Saját tudósítónktól. A Tg.-Mures—Cluj közötti autóbusszjáratot lebonyolító egyik kocsit Voiniceni muresmegyei község határában az árokba fordult. A baleset oka az volt, hogy a biztosító-lánc elszakadt. Az autóbussz szerencsésen dőlt az árokba, úgyhogy csak az ablakai zúzódtak be, de az utasok közül senkinek sem történt baja. Az autóbussz egy órai késéssel folytatta útját Clujra, ahová minden nagyobb baj nélkül érkezett meg.

HAT EMELET MAGASSÁGBÓL LEZUHANT — SEMMI BAJA. Budapestről jelentik: Különös szerencsétlenség történt szerdán délután Budán. A Lenke-úton egy 6 emeletes bérpalota építkezése folyik. A hatodik emeleti magasságban dolgozó egyik munkás, Szabó János nápszámos lezuhant, de szerencséjére az épület előtt felhalmozott homokdombra esett. Az fölfogta az ütés erejét, úgyhogy a munkás néhány könnyebb természetű zúzódás árán meguszta a 6 emeletes zuhanást.

Szétromsolt a vizimalom kereke. Targu-Mures. Saját tud. Megrendítő szerencsétlenség történt a muresmegyei Deda községben. A nagy községben levő vizimalom tulajdonosának felesége, György Kornélia 22 éves asszony, miután öröktetők érkeztek a malomba, elment a malom-árok zsillipeit felnyitni. A zsillipeket meg is nyitotta, de abban a pillanatban, amikor a megduzzadt malomárok vize nagy erővel áttört a zsillipeken megszárdult és a sebes sodrásu vízbe esett a szerencsétlen molnárné. A víz feltartóztatlanul vitte magával az asszonyt, de közben megindította a malomkereket is, amely a szerencsétlen molnárnét teljesen öszeroncsolta. A malomban nyomban észrevették a szerencsétlenséget, de már nem tudták segíteni a molnárnén, akinek holttestét csak két kilométer távolságban tudták kihalászni a sebessodrásu vízből.

A ciuci pénzügyigazgatóság kilencvenöt százalékosan behajtotta a múltévi adót. Mercurea-Ciuc. Saját tudósítónktól. Dr György Gábor pénzügyigazgató, munkatársunk kérdésére kijelentette, hogy Ciuc megye adózó közönsége példamutóan megtette kötelességét a pénzügyi kincstárral szemben, amennyiben mult évi adóját kilencvenöt százalékosan megfizette. Ezenkívül igen tekintélyes összeget tesz ki a régi adóhátralékok behajtásával elért eredmény is, úgy hogy a megye ebben a tekintetben is elől jár az ország többi megyéi között.

Víz alá került Tg.-Săuceșc egyik városrésze. Saját tud. A hirtelen enyhére fordult idő napok alatt elolvastotta a mező hótakaróját, de mert az árkok szüntől felfagytak, a nagy víztömeg nem a patakok medrébe huzódott le, hanem Tg.-Săuceșc egyik városrészét az u. n. Degociát öntötte el. Az éjszaka betörő ár elől a lakók a házak padlására menekültek, a férfiak pedig a városi utászokkal hamarosan megkezdték a gát építését, mely eredménnyel is járt a árvízveszély elmúlt.

Franco tábornok családja körében.

Franco tábornok a kép jobboldalán, felesége kalappal a fején, leányuk mögött látható.

A nagyságos asszony szállást keresett az unokájának. Tg.-Săuceșc. Saját tud. Egy 70 év körüli, jó megjelenésű szélhámosnő eredeti ötlettel csapta be Sft.-Gheorghie és Tg.-Săuceșc városok jóhiszemű családjait. Az idős asszonyság intelligens nőre való eleganciával, főleg özvegyasszonyokhoz kopogtatott be s azzal az ürüggyel, hogy a kis unokája részére szállást keres, tárgyalásokba bocsátkozott, majd hirtelen fáradságról panaszkodva, teával és más frissítőkkel vendégtette meg magát. Amíg a teát felszolgálták, hirtelen körülnézett a lakásban is s pénzt és más kezűgyében levő értéktárgyakat lopott. Sft.-Gheorgheról a rendőrség elől Tg.-Săuceșcra rándulva át, szintén több helyen szerencsét próbált és özv. Sándor Lajosnétól, — aki éjszakai szállást is adott neki — 900 leit lopott el. A magát hol Nagy Gyulánénak, hol Kovács Gyulánénak nevező állítólagos műmalomtulajdonosnő végül a sft.-gheorghiei rendőrség tető ártalmatlaná. Homályos multjának megállapítása végett nyomoznak.

DÉLVIDÉKI MAGYAR KÖLTŐK ANTOLOGIÁJA. Budapestről jelentik: Az utódállamok olvasó közönsége eddig csak a felvidéki és transzylvániai költők műveivel ismerkedhetett meg. Pusztai-Popovits József, fiatal magyar publicista most összegyűjtötte nemcsak a Jugoszláviában élő és onnan elkerült, hanem a romániai Banatban élő és onnan elkerült költők műveit is, melyek a magyar könyvnapon jelennek meg, gyűjteményes kiadásban „Délvidéki magyar költők antológiája” címmel. A kötetben közel száz költő lezesebb verse szerepel. A könyvhöz az előszót Babits Mihály, a kiváló magyar író írta.

Ujabb százötz állami iskolai tanítói állásra hirdettek pályázatot Ciuc megyében. Mercurea-Ciuc. Saját tudósítónktól. A hivatalos lap egyik utóbbi számában ujabb százötz ciucmegyei állami tanítói és óvónői állásra hirdetett pályázatot Anghelescu közoktatásügyi miniszter. Ezeknek az állásoknak jórészt újonnan szervezte a közoktatásügyi kormány s ezzel a megyebeli állami tanészemélyzet száma ötszáznyolcra emelkedett. A katolikus tanerők száma: egyszázkilencvenhat.

Folyóirat-szemle

Megjelent a „Rózsaeő”. Dr Tomboory Béla plébános szerkeszti ezt a csinos kiállítású hitbuzgalmi folyóiratot, amelynek legutóbbi számából megemlítjük az alábbiakat: Dr T. B.: Szomorú megállapítás. Sarka Lajos: Tanító bácsi (vers.) Vidosits Gyula: Kis Szent Teréz tisztelete. Mézszáros János: Felkentél Isten... (vers). Székely László: A fehércehuás szent (elbeszélés). Fides I.: Szentmisét hallgatok (vers.) Dévald László: Erzsi-képből nem lesz apaca (elbeszélés). Sarka Lajos: Harminc körül (vers). Rózsaeő. Mária kongregáció. Gyermekekről egészíti ki a mindenképpen értékes és magas nivóju lapot. Szerkesztősége és kiadóhivata Oradea-Iosia. Kis Szent Teréz plébánia. Előfizetési díj egész évre 70, félévre 35, negyedévre 20 lei. Külföldre 120 lei. Egyes szám ára 6 lei.

Május 22-én lép életbe az új menetrend

A román és jugoszláv delegáltak nem tudtak egyelőre megegyezni

Timișoara. Saját tud. A vasutigazgatóságon román-jugoszláv menetrendi értekezletet tartottak. A konferencián egyrészt a timișoari menetrendi előadók és a bucurejti vezérigazgatóság számos kiküldöttje, másrészt a jugoszláv vasutak két képviselője, Nagy József és Pichler Oszkár szabadkai vasutigazgatósági főtisztviselők vettek részt. Néhány állomásfőnököt is bevontak a tanácskozásba. A jegyzőkönyveket német nyelven írták. Arról volt szó, hogy a román-jugoszláv személy- és teherforgalmat szabályozzák, az új menetrendre való tekintettel. Ertesülésünk szerint megegyezésre nem került a sor, mivel a jugoszláv küldöttek oly előterjesztést tettek, amit román részről nem tudtak elfogadni. A román és a jugoszláv vasutak vezérigazgatóságai levezetés útján fogják a kérdéseket elintézni. Az értekezlet után a román delegáltak a Szeged—Cena 1 közötti vasut kiküldöttével tárgyaltak, ugyanazak a határon át történő forgalom ügyében. A vasutársaságot Sándor Zsigmond makói felügyelő képviselte. Egyébként az új menetrend ezidén kisse megkésve, május 22-én lép életbe. Ezt függetlenül már május 1-én megnyitják a johanniföldi helyreállított vasuti vonalon a forgalmat. Naponta három motorjárat lesz Timișoaráról Johanniföldre.

Roosevelt nagyrádióbeszéde a gazdasági helyzetről

Londonból jelentik: Roosevelt elnök rádióbeszédében figyelmeztette a nemzetet az új, váratlanul gyors gazdasági fellendüléssel kapcsolatos veszedelmekre. A talpraállítás — mondotta Roosevelt — kezd annyira meggyorsulni, hogy megismétlődhetnek az 1929. évi veszedelmek. Azonban a bíróságok kétségbevonják a megválasztott törvényhozásnak azt a jogát, hogy megvédjen bennünket az újabb katasztrófától a mai társadalmi és gazdasági helyzethez mért intézkedésekkel.

A legfőbb bíróság nem bírói, hanem politikai tevékenységet folytat s ennek következtében olyan alkotmányunk van, amilyen a bíróságnak tetszik. Ennél fogva meg kell menteni alkotmányunkat a bíróságtól és a bírakat önmaguktól. Nem bízhatjuk alkotmányunk sorsát néhány bíróra. Ünnepelesen kijelentette, hogy a reformtervek célja, hogy a bíróságnak az öt megillető alkotmányos helyet biztosítsák és hogy e tervek nem fogják veszélyeztetni a polgári és a vallási szabadságokat.

Jugoszlávia lezárta az Aranca-folyó két csatornáját — Romániában árvíz keletkezett

Tízmilliósi költséggel szivattyútelepet épít Románia Jugoszláviában

Timișoara. Saját tud. Amíg ezidén a nagyobb banati folyókon árvízveszedelem nem mutatkozott, a jugoszláv határ közelében váratlanul árvíz támadt. Az árvízet az Aranca-folyó két csatornájának elzárása okozta. Jugoszláviában a mult héten nagy esőzések voltak s több kisebb folyó kiáradt. Hogy a veszedelmet csökkentse, Jugoszláviában az Aranca-folyó két mellécsatornáját elzárták. Bár az Aranca-főcsatornát nem zárták el, a két mellékág vize Romániában felduzzadván, kilépett a mederből és Valcani meg Teremia-mica környékét elöntötte. Az árvíz szerencsére lényegesen kevesebb károkat nem okozott. Sava János, az állami vízügyi hivatal és a banati vízlecsapolási társulatok vezetőmérnöke Jugoszláviába utazott és kieszközölte, hogy a két csatornát újra nyissák meg. Ez most meg is történt s a Romániában keletkezett árvíz máris lefolyáshoz jutott. Sava mérnök kijelentette, hogy hasonló eseteknek csak úgy lehet elebéválni, hogy Románia Jugoszláviában szivattyútelepet létesít. Ezt Pádén építenék meg, tízmilliósi költséggel, ott, ahol az Aranca-csatorna a Tiszába torkollik. A szivattyútelepnek másodpercenként hat-ezer liter emésztőképességgel kell rendelkeznie.

Árvíz fenyegeti Belgrádot

Belgrádból jelentik: A lapok jelentése szerint a tartós esőzések következtében a Duna és a Száva kiöntéssel fenyeget. Kedden a víz szintje 13 centiméterrel növekedett és az emelkedés még állandóan tart. Intézkedések történtek az áradással fenyegetett partvidékek kiürítésére.

Ujra beállott a tél a Harz-hegységben

Berlinből jelentik: A Harz-hegységben megint bekövetkezett a tél. Az egész hegyvidéken 48 óra óta szüntelenül havazik és heves hóviharak dühöngenek. A hegyi falvakat és a turista menedékházakat teljesen betemette a hó s a völgyekben is minden közlekedés megbénult. Az országutakon helyenként kétféle méter magas hótakaró fekszik. A fontosabb útvonalak megtisztítására a nemzeti szocialista munkaszolgálat hannoveri osztagait rendelték ki.

Fegyveres erő ostromol egy kolostort

Kairóból jelentik: A délegiptomi Deir el Moharrak kopt kolostorának szerzetesei még mindig vonakodnak elhagyni a kolostort. Egy döntőbírói ítélet értelmében az egyiptomi kopt egyház fejének kellene rendelkezésére bocsátani a kolostort, a szerzetesek azonban nem hajlandók átadni a kopt főpapnak.

Az egyiptomi kormány Assiut tartomány kormányzóját utasította, hogy a legerélyesebb eszközöktől se riadjon vissza és ürítse ki a kolostort. A kopt pátriárka hozzájárult ehhez az intézkedéshez és erre a tartományfőnök három száz felfegyverzett rendőrrel megostromolta a kolostort. A szerzetesek azonban ellenszempültek és a kolostor birtoklásáért most súlyos harcok folynak.

A szerzetesek nagy élelmiszerkészletekkel rendelkeznek és hónapokig is ellen tudnak állni, azonkívül saját vízforrásuk van s így a vízhiány nem okozhat majd bajokat. A kolostort magas kőfal veszi körül, amely rendkívüli módon megnehezíti az ostromlók feladatát.

Felülvizsgálják a becserélésre betervezett iparigazolványokat valamint a munkakönyveket

Külföldi állampolgárok nem lehetnek önálló iparosok

Timisoara. Saját tud. A munkaügyi felügyelőség meghívására az ipari vizsgázbizottságok ülést tartottak. Megbeszélték, miként vizsgálják át a becserélésre betervezett iparigazolványokat és munkakönyveket. A kapott utasítások alapján a bizottságok a betervezett okmányok szabályszerűségéről is meggyőződhetnek, azonban a szerzett jogokra tekintettel kell lenni. Így tehát a bizottságoknak meg kellene látni, hogy valaki más neve alatt, tehát üzletvezetőként folytasson valamilyen ipart. Kijelentette továbbá, hogy ez főleg a külföldi állampolgárokra vonatkozik, akik nem kaphatnak mesterkönyvet s így szerinte önálló iparosok sem lehetnek. Egyébként is a külföldi állampolgárok kérvényeit a bizottságok nem fogják tárgyalni, mert ezekre vonatkozóan külön utasítást várnak a minisztériumtól. A jogtechnikusok kérvényeit sem tárgyalják, ezeket a minisztérium fogja előbb jóváhagyni. Az eddigi törvény szerint ipart külföldiek is folytathattak — ez kölcsönösségen alapult. Timisoarától Torontal megyében a munkakamara megállapítása szerint az iparosoknak közel nyolc százaléka külföldi.

COLECTURA OFICIALĂ

amelynek az egész országban vannak eladási irodái, a

13. SORSJÁTÉK

sorsjegyeinek az eladását megkezdte
EGÉSZ SORSJEGY 800 LEI
NEGYED SORSJEGY 200 LEI

Az előző sorsjátékok alkalmával a COLECTURA OFICIALĂ minden osztályában

MILLIÓKAT

osztott szét. Vásároljon bizalommal sorsjegyet a COLECTURA OFICIALĂ-nál

Falvakban

kérjen sorsjegyet a levélhordótól. A falusi postahivatalok sorsjegyárudója eddig számos

2.000.000, 1.000.000
lelt és egyéb nagy nyereményt fizetett ki.

Oradeai fiók: B-dul Regele Ferdinand No. 11. Telefon: 410.

Ezen fióknál nyerték a legutóbbi húzásnál az egymillió leles nyereményt, a 222785. sz. anezával.

SPORT

Feloszlatja az UEC asztalitenisz-szakosztályát

Clujról jelentik: Az UEC vezetősége olyan határozatot hozott, amely méltán kelt hatalmas feltűnést, mert indokolásával szinte egyedülálló:

Az UEC elnöksége egyhangú határozattal úgy döntött, hogy javasolja az egyesület asztali-tenisz szakosztályának feloszlatását. Március 19-re rendkívüli közgyűlést hívnak össze, amely a szakosztály feloszlatását kiemelve, a feloszlatás megindoklását terjedelmes emlékiratba foglalva megküldik nemcsak a szövetségi szerveknek, de az OETR-nek is.

A feloszlatás szomorú határozata mögött az asztali tenisz-szövetség vezetőségének elkedvelenítő botrány-sorozata áll, melyre a badeni játékosok elitélése csak feltette a koronát. Metes villanyüzemi aligazgató és Morariu

Albin vezetésével az ország legeredményesebben dolgozó szakosztályát építették ki és így a feloszlatás most annál megdöbbentőbb.

Megkérdezték Metes aligazgatót, aki a következőket mondta:

— Nem akarok elébe vágni a közgyűlés határozatának. A vezetőség azonban olyan egyhanguan hozta döntését, hogy nem kétséges: a közgyűlés meghozza a felosztató határozatot. Hogy miért? Nem áll arányban fáradozásunk és anyagi áldozatunk azzal a ténnyel, hogy a szövetség jelenlegi vezetősége elismerés helyett méltatlanul még vaddal is illet bennünket. Ezzel a szövetségi vezetőséggel nem tudunk dolgozni. Egyébként lemondottam a szövetségben viselt ellenőri tisztemről is. Az asztali tenisz-szövetség vezetősége ezután sem kér vizsgálatot maga ellen?

A magyarországi Nemzeti Bajnokság jelenlegi állása:

1. Hungária	16	12	1	3	61:20	25	(7)
2. Ferencváros	17	12	1	4	52:22	25	(9)
3. Phöbus	17	12	—	5	37:21	24	(10)
4. Újpest	17	11	1	5	57:27	23	(11)
5. Nemzeti	17	9	4	4	35:29	22	(12)
6. Szeged	16	7	7	2	27:19	21	(11)
7. Bocskai	16	9	2	5	37:23	20	(12)
8. Elektromos	16	7	3	6	32:31	17	(15)
9. Haladás	17	6	3	8	26:44	15	(19)
10. Kispert	16	6	2	8	44:48	14	(18)
11. Budai „11”	17	5	4	8	28:42	14	(20)
12. Budafok	17	5	4	8	31:57	14	(20)
13. III. ker. FC	17	2	2	13	11:58	6	(28)
14. Soroksár*	26	—	2	24	14:51	2	(50)

KOLPING—CHINEZUL ORADEAN. Vasárnap délelőtt 11 órakor a Kolping játszik kerületi bajnoki mérkőzést a Rhédey-kerületi pályán a Chinezullal. A Kolping vezetősége kéri játékosait, hogy 10 órára az öltözőben megjelenni szíveskedjenek.

Hamburger Mentonban legyőzte Kina bajnokát. Jól szerepeltek a román teniszesek a rivierai versenyeken. Miután a montecarloi verseny egyes- és páros-számában Hamburger és Marin-Caralulis kiesett, a három romániai versenyző az előnyversenyben is elindult. Hamburger itt több jó eredményt ért el: Hamburger—Borman belga w. o., Hamburger—Martinelli olasz 6:2, 6:4. A döntőbe Hamburger és a múlt évben visszama-törösített Marin kerültek. Hamburger—Marin 5:7, 6:2, 8:6. A férfi páros előnyversenyben a Hamburger, Caralulis-pár győzött. A mentoni nemzetközi versenyen nagyszerűen kezdtek a romániai játékosok. Tarlowiczki lengyel—Marin román 1:6, 7:5, 6:1. A második szettben Marin 5:3-ra vezetett a neves lengyel játékos ellen és szett-labdája is volt. Robertson francia—Caralulis román 2:6, 6:1, 6:4. Hamburger—Harmsworth angol 6:2, 6:1, Hamburger—Kho-Sin-Kie kínai 6:2, 6:1. Hamburgernek ez a győzelme igen értékes!

TEKE

ASO—Makkabea 218:197. Szerdán este a Turék-pályán folyt le a 12-es csapatok barátságos mérkőzése. Az ASO mindvégig vezetve, megérdemelten nyert. A győztes csapat legjobbjai: Fodor, Krovatto, Bach és Bodnár.

KÖZGAZDASÁG

A gazda vásárlóereje javult, a munkásé és tisztviselőé viszont csökkent

Bucurestiből jelentik: Az „Argus” című gazdasági szaklap foglalkozik a folytonos drágulással és szerinte az áruknak a világpiacon való áremelkedése nem az egyedüli oka annak, hogy nálunk még mindig emelkednek az árak. A fővárosi lap szerint ezt elsősorban az elhibázott adórendszernek lehet tulajdonítani, mert ha az utóbbi három év emelkedését megvizsgáljuk, azt látjuk, hogy a világpiacon mutatkozó drágulás csak harminc százalékban befolyásolta a belföldön az élet drágulását, míg hetven százalékban a kontingentálást és az adórendszeri kell felelőssé teszi. Ezzel kapcsolatban a „Prezentul” című lap érdekes kimutatást

is közöl. A lap az 1932. évi életindexet szíznak fogadja el és megállapítja, hogy 1933-ban 92,2, 1934-ben 88,9, 1935-ben 102,1 volt. 1936 januárjában az életindex 117,5, az elmúlt év áprilisában 119, júniusában 121 volt és most még nagyobb. Ezzel szemben, ha a névleges és reális munkabérekot tekintjük és elfogadjuk, hogy a vásárlóerő 1932-ben száz volt, kitűnik, hogy a bérlélex az elmúlt év áprilisában csak 87,9 volt (vásárlóereje pedig 74), az elmúlt év júniusában pedig a bérlélex 89,3 volt. Amíg a gazdák vásárlóereje az utóbbi években javult, addig a munkás és tisztviselő vásárlóereje csökkent.

Mult évi kivitelünk és behozatalunk a számok tükrében

Közel 200 millió kárt okozott külkereskedelmünknek a spanyol polgárháború

Bucurestiből jelentik: Egészen pontos kimutatás még nem jelent meg az elmúlt esztendőben lebonyolított külkereskedelmi forgalomról, nagyjából mégis összeállítható az elért eredmény számcsoportosítása. Az áttekintésből kitűnik, hogy az elmúlt évben valóban jelentős fejlődés jegyében bonyolódott le külkereskedelmünk, a számadatokból pedig érdekes következtetések vonhatók le. A kivitel és behozatal a következőképpen alakult az elmúlt három esztendőben: 1934-ben 13.208.000.000 volt a behozatal, kivitelünk pedig 18.655.000.000 lejt tett ki, a következő 1935. évben 10.847.000.000 leire csökkent a behozatal, a kivitel pedig 16 milliárd 756 millió leire növekedett.

Tavaly egy és negyedmilliárddal növekedett a behozatal, amennyiben 12.162.000.000 lejt tett ki, viszont kivitelünk is nagy fellendülést mutat: elérte a 20.854.000.000 lejt.

A részletes adatokból megállapítható, hogy tizenöt esztendeje jóformán semmivel sem növekedett külkereskedelmi érdekkörünk. Csaknem változatlanul ugyanazzal az állammal állunk összeköttetésben, mint az utóbbi tizenöt esztendő alatt. A német hatás egyre jobban érezhető külkereskedelmi életünkben. Míg 1934-ben az importforgalomnak

25,7 százalékát tette ki a német árubehozatal, addig az elmúlt évben a százalékarány 37 százalékra növekedett Németország javára. Tavaly egyedül Németországból 4 és félmilliárd értékben importáltunk árut, egész árubehozatalunk pedig 12.162.000.000 lejt tett ki.

Kedvező helyzet alakult ki Angliával kapcsolatban, amennyiben ebben a viszonylatban több, mint kétfélmilliárd lejt tiszta haszon mutatkozik. Franciaországgal kapcsolatban pedig 917 millió lejt aktívát mutathatunk ki.

A spanyol polgárháború hatással volt külkereskedelmi forgalmunkra, amennyiben kivitelünk 283 millióról 84 millióra csökkent, tehát a polgárháború csaknem 200 millió kárt okozott nekünk. A kimutatás tanúbizonyságot tesz arról is, hogy Románia és a másik két hiszantoni-állam között évről-évre szorosabbá válik a gazdasági kapcsolat. Csehszlovákiába 1934-ben 471 millió értékben exportáltunk, 1935-ben pedig másfélmilliárd leire növekedett a szomszéd köztársaságha irányuló kivitelünk. Jugoszlávia 1934-ben 151 millió lejt értékű árut vásárolt tőlünk, 1936-ban 200 millióra növekedett ez a tétel. A két kisantant-állammal bonyolított külkereskedelmi forgalom 1936-ban 352 millió lejt tiszta hasznot hozott.

A braşovi repülőgyár a IAR, a bancui közbirtokosságtól vásárolt fa-üzemanyagot, Mercurea-Ciuc. Saját tud. Az akciós erdőgazdálkodás megkezdésére érkezett a braşovi repülőgyártól, a IAR-tól, hogy lépjen érintkezésbe a bancui székelő közbirtokosság vezetésével jelentős fa-üzemanyag szállítására. Közismert székely közbirtokosság vezetésével jelentős fa-üzemanyag szállítására. Közismert ugyanis, hogy ez a közbirtokosság egyike azoknak a vagyonszövetségeknek, melyeknek birtokában hangszerfa és kitűnő repülőgépfá-üzemanyag van. Z a k a r i á s Gyula erdőgazdónak magához is hívatta a közbirtokosság vezetőit és megkezdte velük a tárgyalásokat a kitermelendő fa árára vonatkozólag. Erre nézve már van is kialakult árszabály, amennyiben a görögnyelvi havasokból is termeltek ki hasonló célra faanyagot köbméterenként 450 lejes árban.

A kereskedelmi és iparügyi miniszterium nem engedélyezi a német áruk behozatalát, Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bank pénzügyi szempontból már jóideje bizonyos tartózkodással kezeli a német-román áruforgalom ügyét. A külkereskedelmi hivatal a napokban értesítette az UGIR-t, hogy az adott helyzetre való tekintettel, a kereskedelmi és iparügyi miniszterium döntése értelmében újabb intézkedés felfüggesztették a német árubehozatal engedélyezését. Kivételt csak azon gépkatapulták behozatalánál tesznek, amelyeket más országból nem tudunk beszerezni. Ezzel szemben Olaszország, Csehszlovákia és Görögország számára kvótán felüli behozatalt engedélyeznek. Ausztriával még folyamatban vannak a tárgyalások.

Megindult a begai hajózás, Timişoara. Saját tud. Miután a banati folyók mindenütt jégmentesek, a begai hajózási zsilipeket megnyitották. Ez az intézkedés Jugoszláviával karöltve történt, úgy hogy a Beza Titelig hajózható. Romániában két, Jugoszláviában négy hajózási zsilip van, melyek a hajózáshoz szükséges mennyiségben szakszonként felduzzasztják a vizet.

Félmillió szárnyast exportáltunk februárban. Bucurestiből jelentik: Február hónapban a constantai kikötőn keresztül 2635 szarvasmarhát és 140.196 szárnyast szállítottunk Palesztinába és Görögországba. Decebal határállomáson keresztül a következő áruszállítmányok indultak Ausztriába, Németországba, Svájcba és Csehszlovákiába: 139 szarvasmarha, 428 lo, 3392 sertés, Halmeim keresztül 4515 juh és 22.100 szárnyast exportáltunk Csehszlovákiába. Grigore Ghica határállomáson keresztül 70 szarvasmarhát, 683 sertést és 120.713 szárnyast irányítottunk Ausztriába, Csehszlovákiába és Németországba. Hivatalos jelentés szerint kedden, március kilencedikén a következő exportot bonyolították le a constantai kikötőben: 426 tonna fűrészáru Angliába, 4008 tonna kőolaj és kőolajtermék Máltába, 7248 tonna kőolaj és kőolajtermék, valamint 225 tonna tengeri Olaszországba, 4850 tonna buza Belgiumba, 69 tonna fűrészáru Lengyelország számára, 5 tonna tőkmag Syriába, 26 tonna bab, 10 tonna tengeri, 4 tonna kendermag, 10 tonna lencse Görögországba. Ugyancsak constantai jelentés szerint ándult az első román sertésszállítmány Görögországba.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lejt, vastagabb betűvel 4 lejt. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lejt. (Az állástkeresőknek 25 százalék kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lejt.

Lakás

Május 1-re
kiadó 1 szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségekkel együtt. Oradea, Strada Tichindeal 18.

Fűszerüzlet
április 1-re kiadó Oradea, Sar. Plevnei No. 1.

Gyermektelen
házaspár 2 szobás komplett lakást keres, lehetőleg Olosighban. Cím a kiadóban.

Keresek
központban egyszobás, fürdőszobás, modern lakást. Cimeket „Pontos fizető” jellegre a kiadóba.

Három szobás
alkovos komplett utcai lakás, május 1-től kiadó Oradea, Str. Simion Barnutiu No. 1-a.

Szép parkban
3 szobás komfortos lakás, kocsiszinnel, istállóval, gyümölcsösökkel és kerttel azonnal kiadó. Oradea, Str. Moldova 45

Egyszoba, konyhás
lakás azonnalra kiadó. Oradea, Str. Alexandri 13. szám.

Gyermektelen
pontos fizető tisztviselő keres 1 szoba, előszoba, esetleg 2 kis szobás lakást mellékhelyiségekkel április vagy május 1-re. Cím a kiadóba kér.

Alkalmazás

Megbízható
ügyes kifutó fiút azonnal felvesz. Oradea, Strada Tace Joneşcu 13. Mokos festőde.

Adás-vétel

Vegyes gyümölcsfák,
vadonok, jutányos árban eladó. Oradea, Str. Leaganului 12.

Egy alig használt
cipőfelsőrész készítő Singer tűzőgép eladó. Megtekinthető: Oradea, Apolló-palota 12. Badaş üzem.

Egy ebédlő kredenc,
villanylámpa és egyéb butorok eladó. Oradea, Str. Moldova 18. balra.

Eladó
150 literes rézüst katlannak, zongoraláda, 2 emailozott vas zsíros bődön, szobapálmák és 6x9-es Voigtlander fényképezőgép. Oradea, Str. General Danilă Pop No. 1.

25 éves Phönix pálmá
eladó. Oradea, Strada Andrei Muresanu 12.

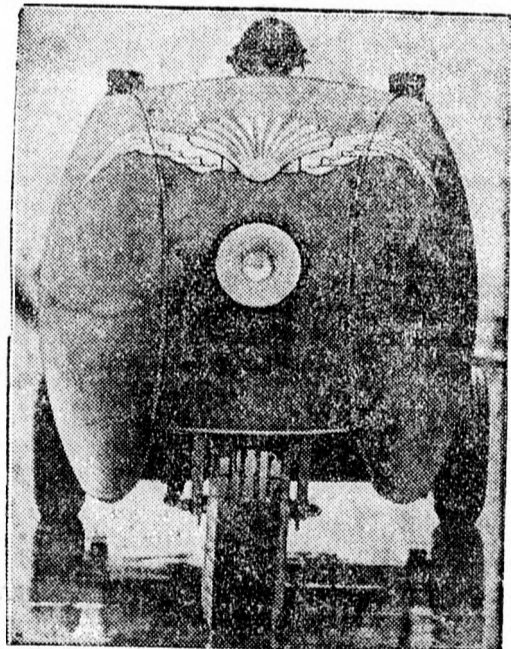
Eláruló kisasszony
és tanuló leány felvételt román nyelvtudással. Cziller Aruház.

Egy jókarban lévő
modern gyermekkosci eladó. Cím: Oradea, Str. Cuza Vodă No. 45.

Portál,
redőny és kapu eladó. Oradea, Piata Regina Maria 3. szám.

Gyermekkosci
használt, de jó állapotban lévő, eladó. Ritul, Seleus, Str. 2. No. 4.

Új schimbás-ruha
két zubbonyval és kőpennel, valamint teljes felszereléssel, csizmával, olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Repülőgép-tank-kocsi.

Erről a fenti képünkön látható alkalmazhatóságról azt hinné az ember, hogy fantasztikus külsejű versenygépkocsi. Pedig csak egyszerű tank-kocsi, amely formájánál fogva könnyen közelítheti meg a repülőgépeket és így a töltés gyorsan végezhető.